

A

POCKET DICTIONARY

OF

ENGLISH AND PERSIAN.

BY

WILLIAM THORNHILL TUCKER,

BENGAL CIVIL SERVICE.

LONDON:

JAMES MADDEN, 8, LEADENHALL STREET.

—
MDCCCL.

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

P R E F A C E.

I COMMENCED making this compilation for my own use, solely. Mr. FORBES' work I have not seen, but understand that it is not a *pocket* dictionary of the Persian language, which is what I want, and the want of which I felt in India. It having been suggested to me that many others may possibly feel the same want as myself, I am perfectly willing that they should benefit by my labours—if so it pleaseth them. But, at the same time, I would beg the *mere* scholar—to whom this book can never be of *practical* use—to leave it alone; as it is not intended for a book of reference.

I have simplified the English pronunciation of the Persian words as much as possible, by writing the actual pronunciation, without attending to the vowel points, and by adopting the

short “a” almost invariably in place of the short “i” or “u”; my reasons for this simply being that these three *short* vowels are almost invariably pronounced alike (as in English, “a” in “affront,” “i” in “mirth,” “u” in “urn”); and there is no reason why they should not be written alike, excepting in a work intended as a standard book of reference, where the insertion of the vowel points becomes necessary, and, consequently, the English pronunciation must be written according to such points. I have only paid regard to these vowel points where the immediate derivatives of the word show the existence of the vowel point, and where, consequently, the insertion of this point may lead the student to remember easily such derivatives. Thus the imperative of “guftan” is “go,” formed by lengthening the “u” in “guftan,” which I have accordingly inserted as an index to the imperative. There is danger even here that the word will be pronounced “gooftan” by the uninitiated; I have constantly heard the short vowels thus lengthened by beginners, for the purpose of distinguishing between the short

PREFACE.

“a,” “i” and “u,” where, perhaps, in the pronunciation, there is no distinction. This has been, with me, a principal reason for omitting the vowel points and adopting the short “a” as the actual simple sound.

I had illustrated the use of many of the words by short examples, chosen principally from the “*Anwári Sahayli*” and “*Akhlák-i mahsiny*,” but, for the purpose of reducing the size of the work, I have cut out almost all, leaving but a few that I found in Mr. JOHNSON’s most portly Dictionary.

Wm. T. TUCKER.

In the English pronunciation of the Persian words—

“a” is pronounced as { “a” in “abuse,”
“ea” in “earth,”
“i” in “first,”
“o” in “world,”
“u” in “curse”
“á” is pronounced as { “a” in “ask,”
“ar” in “Arthur.”

“e” is pronounced as “ai” in “aid.”

“i” is pronounced as “i” in “inn.”

“í” is pronounced as “ee” in “feel.”

“o” is pronounced as “o” in “ghost.”

“u” is pronounced as { “u” in “mud,”
“ou” in “^{or} could.”

“ú” is pronounced as “u” in “use.”

“ay” is pronounced as “i” in “sigh.”

“aw” is pronounced as “ou” in “hour.”

I have generally used the short “a,” and in many cases, where a strict attendance to the vowel points—which do not appear in Persian writing—might demand the short “i” or “u,” I have attended more to the actual pronunciation than to these vowel points, which serve only to confuse. At the same time, the reader must be careful concerning the pronunciation of this short “a” as I have above given it.

A

POCKET DICTIONARY

OF

ENGLISH AND PERSIAN.

گذاشتن **کهادت** *tark kardan.* Abandon, v.a. *gazáshtan.*

قادر شدن **توانستن** *tawánistán.* Able (to be), v.n. *kádar shudan.*

منسوخ **مانسوك** *mansúkh.* Abolished, a.

بسیار بودن **بیشتر** *bisyár búdan.* Abound, v.n. *kasír shúdan.*

بالا **علی** *bálá. ălay.* Above you, **علیکم** *ălaykum.*

غیر حاضر **ناموجود** *ná mowjúd.* Absent, a. **غایب** *gháyab.*

خلاصه **خلاصه** *khalásah.* Give an abs. of the circumstances, **خلاصه کینیت کن** *khalásah-i kayfiyat kun.*

زیادتی **کثیرت** *zrádatj.* Abundance, s. **برکت** *barkat.* **ارزانی** *arzáni.*

- Abundant, a. زیاده *zíáduh.* کثیر *kasír.*
- Abuse, s. دشنا� *dashnám.* To abuse, v.a. دشنا� دادن *dashnám dádan.*
- Accept, v.a. قبول نمودن *kabúl namúdan.* پذیرفتن *pazíraftan.*
- Accessory, s. حليف *halíf.*
- Accident, s. اتفاق *itfák.* واقعہ *wákáh.* قضا *kazá.*
- Accompany, v.a. رفاقت ماختن *rafákát sákhtan.* حادثت *hádaṣat.* (pl. *hawádas*).
- Accomplice, s. شريك *sharík.*
- Accomplish, v.a. کامل کردن *kámal kardan.* برد اختن *barákhán.* براوردن *pardákhán.*
- According to, prep. موافق *múáfak.* بقدر *bakadar.*
- Account of (on), prep. برای *barái.* از راه *áz ráh.*
On his account او *barái ú.*
- Accuse, v.a. شکایت کردن *shakáyat kardan.* تهمت نمودن *tahmaṭ namúdan.*
- Acquit, v.a. بیگناه نمودن *begunáh namúdan.*
- Across, (from point to point) از سر بسر *az sar ba sar.* (from this to that) از این تا آن *az ín tá dn.*
- Action, s. عمل *āml.* کار *kár.*

Active, ^{v.}a. چست *chast.* کارساز *kársáz.*

Add, v.a. زیاده کردن *zíádah kardan.* افزودن *afzúdan.*

Admiration, s. عجب *'ajab.* تعجب *tâjab.*

Admire, v.a. پسندیدن *pasandîdan.* تعجب نمودن *tâjab namúdan.*

Admit, v.a. در آوردن *dar áwardan.* دخل دادن *dakhl dádan.*

Adopt a son, v. بجای فرزند قبول نمودن *ba jái farzand kabûl namúdan.*

Adopted son, s. پسر خوانده *pisar khwândah.*

Adore, v.a. پرستیدن *parastîdan.* عبادت ساختن *âbâdat sákhtan.*

Adorn, v. آراستن *árâstan.* پیراستن *pírástan.*

Advance, v. پیش آمدن *pesh ámadan.* پیش رفتن *pesh raftan.*

Advantage, s. فایده *nafâ.* نفع *fâidah.*

Adventure, s. واقعه *wâkât.*

Adversity, s. محنّت *mihnat.* مشقت *mashkât.*

Advice, s. نصیحت *našíhat.* صلاح *salâh.* موعظت *múâzsat.* تدبیر *tadbîr.*

Affair, s. کار *kár.* حال *hál.* (pl. احوال *ahwál).* مقدمه *makadamah.*

مودت آرزو *árzú*. حب *mahabat*. مهربانی *múadat*. مهربانی *mihrbáni*.

Affectionate, a. محب *mahab*. مهربان *mihrbán*.
An affectionate friend, دوست مهربان *dost-i mihrbán*.

Afflict, v. آزدگن *ázardan*.

Afflicted, (to be) v. غم خوردن *għam khurdan*.
محنت کشیدن *għamzadahshudan*. غم زده شدن *miħnat kashidán*.

Affliction, s. غم *għam*. محنت *miħnat*. رنج *ranj*. آزدگی *ázardagi*.

Aforesaid, a. مذکور *mataķadam*. مستقدم *mazkür*.

Afraid, a. بد دل *tarsán*. ترسان *bad dil*.

After, prep. and adv. پس *pas*. در پس *dar pas*. بعد از *bād az*. بعد *bād*. To come after, در پس آمدن *dar pas ámadan*.

Again, adv. دیگر بار *dīgħi bár*. باز *báz*.

Against, prep. بر *bar*. على *âlay*. Against him, براو *bar ú*.

Age, s. عمر *âmr*.

Agent, s. گماشتہ *gamáshtah*.

Agitated, a. مضطرب *mazṭarab*.

Agitation, s. اضطراب *iżṭaráb*. حرکت *harkat*.

Agony, s. رنج *ranj*. درد *dard*.

راضی شدن وفاق کردن *wafák kardan.*

بیول کردن رضا کردن *razá kardan.*

مطاؤعت کردن *mátwáṭ kardan.*

Agreeable, a. پسند *pasand.* دلپذیر *dil pažir.* مناسب *manásab.*

Ah! interj. *sí áh.*

Aid, s. مدد *mudad.* یاری *yári.*

Aim, v. نشاندن *nashándan.* شستن کردن *shast kardan.*

Air, s. هوا *hawá.*

Alarm, s. نرس *tars.* خوف *khawf.*

Alas! interj. آه *áh.* دریغ *daregh.*

Alive, a. زنده *zindah.*

All, a. جمته *jamlah.* جمیع *jamī.* همه *hamah.* مجموع تمام *mujmū.*

Alliance, s. عهد *âhd.* اتفاق *itfák.*

Alone, a. تنہا *tanhá.* مفرد *mafrad.* خلوتنشین *khilwatnashín.*

Alongside, prep. در کنار *dar kanár.*

Also, conj. نیز *nez.* هم *ham.*

Although, conj. اگرچه *agarchih.* هرچندکه *harchandkih.*

Always, adv. همیشه *hameshah.* پیوسته *paywastah.*

همواره *hamwárah.*

Ambassador, s. ایلچی *ilči*. رسول *rasúl*. وکیل *wakil*.

Ambition, s. منصب *mansab*. حرص *hars*.

Ambush, s. کمینگاہ *kamín*. کمینگاہ *kamíngáh*.

Among, prep. در میان *dar miyán*. اندر *andar*.

Ancestor, s. پیشینتہ *peshinah*. باب *báb*.

Ancient, a. قدیم *kadím*. پیر *pír*.

And, conj. و (or *wa*).

Angel, s. فرشته *farishtah*. Angel-faced, پری روی *parí-rúr*.

Anger, s. خشم *khashm*. حرق *hark*. غصب *ghazb*.

Angry, a. رنجیدہ *ranjídah*. غضوب *ghazúb*.

The face stained with anger, i.e. Angry, نگاہ غصب آلوں *nagáh-i ghazb álúd*.

Animal, s. حیوان *jánwár*. جانوار *haywán*. A quadruped, چهارپای *haywán-i chahár pái*.

Another, a. دیگر *dígar*. One another, *ek digar*.

Answer, s. جواب *jawáb*. A respondent, *jawábdah*.

Answer, v. جواب دادن *jawáb dádan*. To answer a letter, v. جواب نامہ کردن *jawáb námah kardan*.

Ant, s. مور *múr.* Ant-hill, s. آشیان آشیان *áshyán-i mún.*

Anvil, s. سندان *sandán.*

Anxiety, s. فکر *fíkr.*

Anxious, a. دلبسته *dilbastah.* فکرمند *fíkrmand.*

پریشان *pareshán.* To be anxious, v.

پریشان خاطر شدن *pareshán-kháṭar shudan.*

Any, a. کس *kas.* هر *har.* “Any” is usually formed by affixing the indefinite particle ي to the word. Thus, from چیز *chíz*, “a thing,” we have چیزی *chízi*, “any thing.”

Apology, s. عذر لنگت *ñázr. ñázr-i lang.*

Apparent, a. ظاهر *záhar.* بُدید *pádíd.* حاصل *háṣal.*

Appear, v. (make one's appearance) ظاهر شدن *záhar shudán.* بُدید آمدن *pádíd ámadan.*

Apear, v. (seem) نمودن *namúdan.*

Appease, v. ملایمت کردن *maláyamat kardan.* خاطر آسودن *kháṭar ásúdan.* خاطر کردن *kháṭar ásúdan.*

Apple, s. سیب *síb.*

Appoint, v. (fix, determine) مقرر کردن *makarar kardan.*

Appoint, v. (to a situation) نصب دادن *násb dádan.*

Appointment, s. منصب *mansab*. جاہ *jáh*.

Approach, v. آمدن *ámadan*. نزدیک شدن *nazdik shudan*. نزدیک آمدن *nazdik ámadan*.

Approval, s. پسند *pasand*. رضا *razá*.

Approve, v. پسندیدن *pasandidan*. راضی شدن *rázi shudan*. پسند داشتن *pasand dáshtan*.

April, s. ارد بہشت *ard bahisht*.

Aqueduct, s. آبگذار *ábguzar*. قنات *kanát*.

Arab, s. عرب *árab*. Wild Arab of the desert, اعراب *áráb*.

Arabia, s. عربستان *árabistán*. عرب *árab*.

Arch, s. کمر *kamar*. گنبد *ganbad*. طاق *ták*.

Archer, s. تیرانداز *tírándáz*. کمانکش *kamánkash*.

Ardour, s. سوز *soz*. غیرت *ghairat*.

Arm, s. بال *bál*. بازو *bázú*.

Arms, s. ساز *sáz*. سلاح *saláh*. برگ *barg*. Armoury, خزانت السلاح *khazinat-il saláh*.

Army, s. لشکر *lashkar*. عسکر *áskar*. A victorious army, عسکر منصور *áskar-i manşur*. The army of the faithful, لشکر اسلام *lashkar ísilám*.

Army, (encamp) v. نمودن *namúdan*. لشکرگاہ *lashkar gáh*.

Around, adv. گردانگرد *gardágard*.

Arrange, v. ترتیب ساختن *tartib* گستردن *gastardan*. اقامت کردن *akamat kardan*.

Arrangement, s. نظام *nazm*. ترتیب *tartib*. نظم *nazám*.

Arrest, v. گرفتار کردن *garifstan*. گرفتن *gariftár* کردن *kardan*.

Arrested, (to be) v. گرفتار شدن *gariftár shudan*.

Arrival, s. آمدن *ámadan*. وصول *wasúl*.

Arrive, v. آمدن *ámadán*. رسیدن *rasídan*. وصول کردن *wasúl kardan*.

Arrow, s. تیر *tír*. سهم *sahm*. The arrow of destiny, i.e. death, قضا سهم *sahm-i kazá*.

Art, s. (science) علم *ilm*.

As, adv. and conj. همچون *chún*. مانند *mánand*.

As far as, adv. تا *tá*.

Ashamed, a. خجل *khajal*. شرم‌ساز *sharmsáz*.

Ashamed, (to be) v. شرم‌منده شدن *sharmandah shudan*. شرم داشتن *sharm dáshtan*.

Ashes, s. خاک *khák*. خاکستر *khákastar*.

Ask, v. طلب کردن *talb kardan*. پرسیدن *parsídan*.

Asleep, a. خفته *haftah*.

Ass, s. خر *khar*. درازگوش *daráz-yosh*.

شدت، s. حمله *hamlah*. خروش *kharosh*.
shadat.

Assault, v. حمله کردن *hamlah kardan*. تاختن
takhtan.

Assemble, v. (to come together) مجموع شدن *majmūā shudan*. جمع شدن *jamā shudan*.

Assemble, v. (bring together) تخصیل نمودن *tahsil namūdan*. جمع کردن *jamā kardan*.

Assembly, s. مجلس *majlis*. جمع *jamā*. حلقة *halkah*.

Assist, v. معاونت دادن *maāwanat dádan*. مدد دادن *yári kardan*. ياری کردن *madad dádan*.

Assistance, s. معاونت *maāwanat*. مدد *madad*.

Astonish, v.a. حیرت انگیختن *hayrat angekhtan*. اشفتن *ashaflan*.

Astonished, a. حیران *hayrán*. حیر *hayr*. متحیر *matahayar*.

Astonishment, s. حیرت *hayrat*. عجب *ājab*. تحریر *tahayr*.

Attempt, s. تصد *kaṣad*. سعی *sāi*.

Attempt, v. قصد ساختن *kaṣad sákhtan*. آزمودن *azmúdan*. جهد کردن *jahad kardan*.

Attend, v. (serve) خدمت دادن *khidmat dádan*.

Attend, v. (be attentive) مقید بودن *makayd búdan.*

خبر داشتن *khabar dáshtan.*

Attendant, s. خادم *khádam.* مخدومتگار *khidmatgár.*

Attentive, a. مقید *makayd.* متفسر *matafíkr.* خبردار *khabar dár.*

August, s. (the month) شهر یور *shahriwar.*

Authority, s. قدرت *kadrat.* مکانت *makánat.*

حکم من *iqtadár.* By my authority, بقدرت شان *báhukm-i man.* By their authority, بقدرت شان *bákadrat-i shán.*

Autumn, s. خریف *kharif.*

Avarice, s. حرص *ħars.* طمع *ṭamā.* بخل *bakhl.*

Avaricious, a. حریص *ħareš.* خشک *khashk.* باخل *bákhal.* اروز *arúz.* بخیل *bakhil.*

Avoid, v. اجتناب کردن *ijtanáb kardan.*

Awake, a. بیدار *bedár.* متنبه *mutanabah.*

Awake, v. بیدار بودن *mutanabah shudan.* متنبه شدن *bedár búdan.*

. Awaken, v. (cause to awake) بیدار کردن *bedár kardan.* انگیختن *angekhtan.*

Awful, a. مهیب *mahayb.* ترسناک *tarsnák.*

Awkward, a. نامناسب *ná latíf.* نالطیف *ná manásab.*

Axe, s. کشتراہ *kashtarah.* کنندہ *kánandah.* Pickaxe, گلنڈ *kaland.*

B.

Back, s. پشت *pash̄t*.

Back, adv. باز *báz*. Come back, v. باز آمدن *báz amadan*. Bring back, v. باز آوردن *báz áwardan*.

Bad, a. بد *bad*. شر *shar*.

Badness, s. شر *shar*. Goodness and badness, حیر و شر *k̄hayr o shar*.

Bag, s. جوال *jawúl*. دان *dán*. کیسه *kisah*.

Baggage, s. اسباب *asbáb*. شراشیر *sharáshar*. Encumbered with baggage, گرانبار *garánbár*.

Bake, v. بربیان کردن *baryán kardan*.

Ball, s. گولی *golé*. golah.

Bamboo, s. بانس *báns*.

Band, (bandage) s. بند *band*. Bandage for a wound, s. بند زخم *band-i zakk̄m*. بند زخم *yárah band*.

Banish, v. بدر کردن *badar kardan*. طرد ساختن *tarad sákhtan*. راندن *rándan*.

Banished, a. رانده *rándah*.

Bank, (of a river, &c.) s. کنار *kanár*. حد *had*. A dam, s. بند آب *áb band*.

Banker, s. صراف *saráf*.

Bar, s. زلاج *zaláj.* زیرفین *zírfín.*

Barber, s. حاجم *hájam.* سرتراش *sar tarásh.*

Bare, a. مجرد *majrad.* برهنه *barhnáh.*

Barefaced, (shameless) a. بی شرم *be sharm.*

Shameless *shokh chashm.*

Barefoot, a. بپای برهنه *ba pái barhnáh.*

Bark, (of a tree) s. پوست *post.*

Barley, s. جو *jo.*

Barren, a. (land) مسحل *mamḥal.* بی تھاصل *be hásil.*

(woman) عقیم *âkím.*

Base, a. ناکس *nákas.* خور *khúr.*

Bason, s. آبدان *ábdán.* طشت *ṭasht.* A golden bason, طشت زر *ṭasht-i zar.*

Bath, s. حمام *hamám.*

Bathe, v. غسل کردن *ghasal kardan.*

Battle, s. جنگ *jang.*

Be, v. بودن *búdan.* شدن *shudan.*

Be, (let it be) باد *bád.* Let it be as it may, هر چه بادا باد *har chih bádá bád.*

Beak, s. نوٹ *nok.* تک *tak.*

Beam, s. (of wood) چوب *chob.* تیر *tír.*

Bear, s. خرس *khars.* دب *dab.*

Bear, v. (a child) زادن *zádan.* زاشعن *záshtan.*

Beard, s. ریش *resh.*

Beat, v. زدن *zadan*. كوفتن *küftan*.

Beautiful, a. خوبوي *khüb-rúí*. خوش *khúsh*. سونخ *shokh*. طيف *latíf*. جميل *jamil*.

Beauty, s. جمال *jamál*. لطافت *laṭáfat*.

نازrat. حسن *ḥasn*. Incomparable beauty, نظير *ḥasn-i be nazír*.

Because, conj. آن *chún*. برای آن *barái án*. از آن که *az án kih*. بواسطه *ba wáṣṭah*.

Become, v.: گشتن *gashtan*. گردیدن *gardidán*. به آمدن *shudan*. بودن *búdan*. شدن *bah ámadan*. To become useful, i.e. it is not proper, بکار آمدن *bakár ámadan*.

Bed, s. پلنگ *palang*. بستر *bastar*. تخت *takht*. گیستر *gastar*.

Bee, s. زنبور *zanbúr*.

Befit, v. (to be suitable) شایستن *sháyastan*. It does not befit you, i.e. it is not proper, شمارا نشاید *shamárá na sháyad*.

Before, adv. and prep. پیش از *pesh az*. پیش از این *pesh az in*. Before this,

Beggar, s. فقیر *fakír*. بیکار *be kár*.

Begin, v.n. شروع کدن *sharū kardan*. آغاز کدن *ágház kardan*.

Behead, v.n. گردن زدن *gardan zadan*.

Behind; prep. *pas*. وأپس پس *wápas*. بعد *bād*.

Behind and before, پس پیش *pas pesh*.

Behind, (to go) v.a. واپس رفتن *wápas raftan*.

To go behind the curtain, پس پرده رفتن *pas pardah raftan*.

Believe, v.a. (to trust) ایمان داشتن *aymán dáshtan*.

Bell, s. ناقوس *nákús*. (pl. نواقیس *nawákis*).

Belly, s. شکم *shakm*. Pain in the belly, شکم درد *shakm dard*.

Beloved, a. محبوب *mâshúk*. *mahbúb*.
(fem. محبوبة *mahbúbah*).

Below, prep. زیر *zir*. فرو *farod*. Below and above, زیر و بالا *zir o bálá*. From below, از فرو *az farod*.

Below, adv. فرو *faro*. To speak below, فرو گفتن *faro guftan*.

Belt, s. بند *miyán band*. میا نبند *band*. کمر *kamar*.

Bend, v.a. (twist) تافتن *táftan*. پاچیدن *pechídan*. شکفتن *shakaftan*.

Benevolent, a. خیر خواه *khayr kh'áh*. مخیر خواه *khayr andesh*. مهربان *mihrbán*. کرامت *karámát*. کریم *karím*.

Berry, s. دانه *dánah*.

Besides, prep. جزار *jaz*. جز از *jaz az*. Besides that, جزار آن *jaz az án*.

غدر کردن *dár dast dádan.* در دست دادن *ghadar kardan.*

Between, prep. در میان *dar mián.* Between them, در میان ایشان *dar mián-i ayshán.*

Beyond, prep. از بیرون *az birún.*

Bind, v. بند کردن *bastan.* *band kardan.*

Bird, s. طیر *tír.* مرغ *marḡ.* Birds, s. pl. طیور *tíwar.*

Birth, s. مولود *mawlúd.* ولد *walád.*

Bite, v.a. با دندان گرفتن *gazídán.* *bá dandán garifstan.* خائیدن *kháyídan.*

Bitter, (acid) a. تیز *tez.* تلخ *talkh.* Bitter water, تلخاب *talkháb.*

Bitterly, adv. بدلزار *ba dil ázár.* تلخ *talkh.*

Black, a. سیاه *siyáh.* اسود *asúd.* سیه *sih:*

Blacksmith, s. نهام *nahám.* نعل بند *nâlband.* آهنگر *áhangar.*

Blame, s. ملامت *malámat.*

Bless, v.a. مبارکی دادن *mabáraki dádan.*

Blessed, a. مبارک *mabárak.*

Blessing, s. برکت *barkat.* مبارکی *mabáraki.*

Blind, a. نا بینا *ná biná.* کور *kúr.*

Blood, s. خون *khún.* خوناب *khúnáb.*

Blood, (to shed) v.n. خون رختن *khún rekhtan.*

Bloodthirsty, a. خونخوار *khúnkh'ár.*

Blow, s. ضرب *z̄arb*.

Blow, (as the wind) v.n. وزیدن *wazīdan*. دمیدن *damīdan*.

Blue, a. نیل *nil*.

Boar, s. خنزیر *khanzir*.

*Boast, v. مباہرت نمودن *mabāharat namūdan*.

Boaster, s. خود فروش *khud farosh*.

Boat, s. سفینه *safinah*. کشتی *kishti*.

Boatman, s. ملاح سفینه *malāḥ-i safinah*. ملاح *malāḥ*.

Body, s. بدن *badn*. تن *tan*.

Body, (dead body) s. لاش *lāsh*.

Bone, s. استخوان *astakh'án*.

Book, s. کتاب *kitáb*. دفتر *daftār*. The book of God, الله *al kitáb illah*.

Book, (day) s. روزنامه *roz námah*.

Borrow, v. استعارت کردن *astāqat kardan*.

Both, pron. هر دو *har do*. Both hands, هر دو دست *har do dast*.

Bottom, s. اصل *aṣl*. غور *ghūr*. بون *bún*.

Bound, to be (in chains) v. بسته زنجیر شدن *bastah zanjir shudan*.

Bound, (to leap) v. جستن *jastan*.

Bounds, (beyond) adv. از حد بیرون *az ḥad birún*.

Bounds, (to go beyond) v.n. از عدد گذاشتن az *had gazáshtan.*

Boundary, s. حد *nashángáh.* نصب *naṣb.*

Boundaries, (to fix the) v. حدود نشاندن *hadúd nashándan.*

Boundless, a. بی‌پایان *be páyán. . .*

Bow, s. (in archery) کمان *kamán.*

Bow, s. (rainbow) کمان آسمان *kamán-i ásmán.*

Bow, v. (salute) سرنهادن *sar nahádan.* سلام دادن *salám dádan.* زمین بوس شدن *zamín bos shudan.*

Bowl, s. جام *jám.*

Box, s. صندوق *šandúk.* دان *dán.* Tinder box, آتش دان *átash dán.*

Boy, s. پسر *pisar.* کوکٹ *kodak.*

Bracelet, s. دستینه *dastínah.*

Brain, s. دماغ *damágħ.*

Branch, s. نهال *nahál.* شاخ *shakħ.* شاخ بشاخ *shákħ ba-shákħ.* From branch to branch, شاخ بشاخ *shákħ ba-shákħ.*

Brass, s. روی *rúi.*

Brave, a. دلیر *daǵír.* تیز دل *tez dil.* پهلو *pahlú.* بہادر *bahádar.*

Brave man, s. (lion of a man) شیر مرد *shir-i mard.*

شیر دل *shir-i dil.*

Bread, s. نان *nán.*

Break, v. شکستن *shakastan.* اشکندن *ashkandan.*

Break faith, v. شرط شکستن *shart shakastan.*

Breakfast, s. خورشِ صبح *khúrash-i şabah.*

Breast, s. مینه *sínah.* پستان *pastán.*

Breath, s. دم *dam.* نفس *nafs.* The last breath,
آخر نفس *ákhar nafs.*

Breathe, v. دم زدن *dam zadan.* نفس کشیدن *nafs kashidan.*
dam zadan.

Bribe, s. رشوت *rishwat.*

Brick, (unburnt) s. خشت *khasht.* (burnt) s.
خشتمخته *khasht-i pakhtah.*

Bridge, s. بل *bal.* پول *púl.* To build a bridge,
بل بنا کردن *bal baná kardan.*

Bright, a. روشن *roshan.* تابناک *tábnák.* آبدار
شمشیر تابناک *shamshír-i tábnák.*

Brilliancy, s. فروز *faroz.* روشنای *roshná.*

Bring, v. آوردن *áwardan.* بردن *bardan.* رسانیدن
rasánídan.

Bring forth, v. زادن *zádan.*

Brittle, a. منكسر *mankasar.*

Broad, a. عریض *ârez*. فراخ *farákh*.

Brother, s. برادر *barádar*. Oh, dear brother! *lit.*

“Oh, brother of my soul!” ای برادر جانی *ay barádar-i jáni*.

Bud, s. (of the rose) غنچہ *ghanchah*.

Buffalo, s. جاموس *jámús*.

Build, v. بنا کردن *baná kardan*.

Bull, s. گاو *gáo*.

Bullet, s. گولی *goláh*. گولی *golí*.

Bundle, s. دسته *dastah*. بسته *bastah*.

Burden, s. بار *bár*. حمل *haml*. A camel's burden, شتر بار *shatar bár*.

Burn, v. (set on fire) تاختن *táftan*. افروختن *afrokhtan*.

Burn, v. (be on fire) سوختن *sokhtan*.

Burst, v.n. شکافته شدن *shakáftah shúdan*.

Bury, v.a. زیر خاک نهادن *zír khák nahádan*.

Busy, a. مشغول *mashghál*. کارمند *kármand*. مشغول *mashghal*.

But, conj. لیکن *likan*. اما *amá*.

Butcher, s. قصاب *kaşáb*.

Butter, s. روغن *rogħan*.

Buy, v.a. خریدن *kharidan*.

By, prep. با *bá*. از *qż*. By me, من *az man*. By your authority, حکم شما *ba hukm-i shamá*.

C.

Cake, s. ریز *rez*. شیرین *shirin*.

Calendar, s. تاریخ *tárikh*.

Call (aloud) v. آواز دادن *áwáz dádan*. To name, اسم نمودن *nám dádan*. نام دادن *ism namúdan*.

Calm, a. ملایم *realáyim*. آسوده *ásúdah*.

Calumniate, v. افترا کردن *iftará kardan*.

Calumny, s. افترا *iftará*.

Camel, s. شتر *shatar*. اشتر *ashtar*.

Camel driver, or owner, s. اشتر بان *ashtar bán*.

Camp, s. لشکرگاه *lashkar gáh*.

Camphor, s. کافور *káfür*.

Canal, s.: آبراه *ábráh*. ناوه *náwah*.

Candid, a. صافی دل *şáfi dil*. مخلص *makhlaş*.

Candle, s. شمع *shamā*. (pl. شموع *shamū*.) چراغ *charágh*.

Candle, (to light a) چراغ افروختن *charágh afrokhtan*.

Candle, (to put out a) v. شمع نشاندن *shamā nashándan*. چراغ کشتن *charágh kashlan*.

Candlestick, s. شمع دان *shamā dán*.

Cannon, a. طوب *top*.

Cannon ball, s. گولی *goli*. گوله *golah*.

Cannoneer, s. طوچه *topchah*.

Cannon, (salute of) سلامی *salámi*.

Canopy, s. چتو *chatar*. فازت *fázat*.

Cap, s. سرپوش *sarposh*. کلاه *kaláh*. توپچی *topchi*.

Capable, a. قادر *kádar*. قابل *kábal*.

Capital, (chief city) s. شهرستان *shahristán*. (stock in trade) s. سرمایه *sarmáyah*.

Caravan, s. راحلت *ráhalat*. قافلت *káfilat*.

قاروان باشا *kárawán*. Leader of a caravan, *kárawán báshá*. باشا *báshá*. Anglicè “bashaw” is a corruption of پادشاه *pádsháh*, “king.”

Care, (sorrow) s. غم *gham*. الم *alm*. (attention) فکر *fíkr*. حفاظت *hafázat*. همت *himat*. To drive care away, v. دفع غم کردن *dafá-i gham kardan*.

Careful, a. احتراز *ahtaráz*. تحریبین *ákhárbin*. هشیار *hashyár*.

Careful, (to be) v. اندیشه مساختن *andeshah sákhtan*.

Careless, a. بی فکر *gháfal*. غافل *be fíkr*.

Caress; v. ناز کردن *náz kardan*.

Carpenter, s. درودگر *darúdgár*. نجار *najár*:

Carpet, s. بساط *basát*. شطرنجی *shatranji*.

Carriage, s. عربه *ârbah*. عجلت *âjlat*.

Carry, v. برگرفتن *bar garifstan*. بردن *bardan*.

Carve, v. (engrave) کندن *kandan*. رنجیدن *ranjidan*.

Case, s. (for holding anything) صندوق *şandúk*. دان *dán*. Pen case, قلم دان *kalam dán*.

Castle, s. قلعه *kilâh*. A strong castle, قلعه دشوارگیر *kilâh dashwár gír*.

Casual, a. آمدانه *ámadánah*. اتفاقی *itfáki*.

Cat, s. (masc.) هر *hir.* (fem.) هرت *hirat.*

Catalogue, s. دفتر *daftar*.

Catch, v. بدبست آوردن *ba dast áwardán*. گرفتن *gariftan*.

Cattle, s. حیوانات *haywan*. (pl.) حیوانات *haywánát*.

Cavalry, s. سپاه سواران *sipáh sawárán*. سوار *sawár* o سپاده *piyádah*.

Cavern, s. غار *ghár*. شقب *shakb*. شکفت *shakaft*. کارگیر *kárgír*.

Cause, s. سبب *sabab*. ولسطه *wástah*. موجب *mújab*.

Causeless, a. بی اصل *be aşl*. بلا موجت *balá mújab*. بلا سبب *balá sabab*.

Caution, s. احتیاط *ahtiyát*. بصیرت *başırat*. نگاه *nagáh*. احتراز *ahtiráz*.

Cease, v. برداشتن *dast bardáshtan*. To cease from work, از کام برداشتن *dast az kám bardáshtan*.

Cedar, s. سرو آزاد *saro ázad.*

Celebrated, a. مشهور *mashhúr.*

Centre, s. میان *miyán.* مدار *madár.*

Ceremony, s. تکلف *takalaf.*

Certain, a. مقرر *makarar.* مسلم *maslam.*

Certainly, adv. بی گمان *fi'l hakíkat.* بی *gamán.*

Chaff, s. آهنج *áhanj.* Full of chaff, پر آهنج *pur áhanj.*

Chain, s. زنجیر *zanjir.* پیوند *paywand.*

Chair, s. تخت *takht.* چوکی *choki.*

Chamber, s. خانه *khánah.* بیت *bayt.*

Chance, s. اتفاق *bakht.* قضا *kazá.* بخت *itfák.*

Chance, (by) adv. قصاراً *kazáran.* اتفاقاً *itsákan.*

Change, v. (alter) تبدیل کردن *iabdil kardan.*
گردانیدن *gárdánídan.*

Changed, a. مبدل *mabdal.*

Channel, s. (watercourse) آبکند *ábkand.*

Chapter, s. باب *báb.* (pl. *abwáb*). ابواب *faṣl.* فصل *nám.*

Character, s. ناموری *námvari.* نام *nám.* To give

a good character, نام نیک دادن *nám-i nik dádan.*

To give a bad character, بد نام زدن *nám zadan.*

bad نام زدن *nám zadan.*

صدقت بخش خیر خواه *khayr kh'áh.* صدق *şadakat bakhsh.*

Charity, s. صدق *şadakat.*

Charm, s. (enchantment) *afsún.* سحر *sahar.*

Charter, s. نامه *námah.*

Chase, s. شکار *şayd.* صید *shakár.* To chase, v. شکار کردن *şakár kardan.*

Chaste, a. خالص *khális.* پارسا *pársá.*

Cheap, a. ارزان *arzán.* فراخ *farákh.*

Cheat, v. فریب ساختن *fareb sákhtan.* حیله کردن *hilah kardan.* فریفتن *fareftan.*

Cheek, s. عذر *âzár.* رخسار *rakhsár.* عارض *âraz.* A rosy cheek, گل عذر *gul âzár.* A ruby cheek, لعل رخسار *lâl rakhsár.*

Cheerful, a. شوچ *shekh.* شاد *shád.* خوش *khúsh.* دلخوش *dil khúsh.*

Cheerfully, adv. ارادتانه *arádatánah.*

Cheering, a. (making cheerful) دلپروز *dil faroz.*

Cherry, s. سادانه *sháh dánah.*

Chief, s. سردار *sardár.* پیشوای *peshwá.* امیر *amír.*

Child, s. بچه *bachah.* پسر *písar.* ولد *walid.* کودک *kodak.* ولد *wald.* (pl. اولاد *awlád.*)

Chin, s. رنخ *zanakh.*

Chiha, s. چین *chin.*

Choice, s. اختیار *ikhtiyár*. اخْتِیَارٌ.

Choose, v. پسندیدن گریدن *gazidán*. چِیدن *chidán*. پسندیدن *pasandidán*.

Circle, s. طوق گرد *gard*. چنبیر *chanbar*. *hawál*. An inspector or sergeant, “having a circle” of the country or regiment under him, حوالدار *hwáldár*.

Circumstances, s. حال *hál*. Under these circumstances, سرایین حال *dar in hál*.

City, s. آباد شهر *ábád*. شهر *shahr*. The city of God, الله آباد *Allah ábád*.

Civil, a. لطیف *latíf*. ذو ادب *zú adab*.

Civility, s. ادب *adab*.

Claim, v. طلب نمودن *talb namúdan*.

Clasp (the hands) v. دست بدهست زدن *dast ba dast zadan*.

Claw, s. پنجھہ چنگل *panjáh*. *changul*.

Clay, s. گل *gil*.

Clean, a. اریض صافی *pák*. پاک *sáfi*. *arez*.

Clear, a. کشادہ صفا *kashádah*. صفا *şafá*. نور *manwar*. صفا نوش *nosh-i şafá*. روشن *roshan*. A clear draught, صفا نوش *nosh-i şafá*.

Clerk, s. کاتب پیشکار *kátab*. *peshkár*. (keeper of records and accounts) سرشته دار *sarishtah dář*.

Clever, a. آزموده ázmúdah. دانشور dánishwar.

کارساز kársáz. زیرک zírak.

Climb, v. (to ascend) صعود کردن sâúd kardan. To climb a wall, دیوار صعود کردن diwár sâúd kardan.

Gling, v. پیوسته شدن paywastah shûdan.

Clock, s. ساعت sáât. What o'clock is it? چه ساعت اے chih sáât ast? —..

Cloth, s. جامه jámah. بانات bánat.

Clóthe, v. پوشیدن poshidan.

Cloud, s. ابر abr. سحابات sahábát. (pl. saháb.)

Club, s. چوب chob.

Club-bearer, s. (mace-bearer) چوبدار chobdár.

Coal, s. انگشت angasht.

Coarse, a. درشبیت darasht.

Coffee, s. قهوه kahúh. Coffeepot, دان dán. قهوه دان kahúh dán.

Cohabit, v. هم خوابه داشتن hamkh'ábah dáshtan.

Cold, a. سرد sarm. سرد sard. Cold water, آب سرد áb-i sard.

Collar, s. (ornament for the neck) گردن gardan band. طوق tok.

Collect, v. جمع کردن *jamā kardan.* بهم آوردن *baham áwardan.* اندوختن *andokhtan.* فراهم آوردن *faráham áwardan.*

Collector, s. تحصیلدار *âmil.* عميل *tahsildár.*

College, s. مدرسة *madrasah.*

Colour, s. رنگ *rang.* جرم *jarm.* گون *gún.*

Column, s. ستون *satún.* (pl. اساتین *asátin*). The base of a column, پایه ستون *páyah-i satún.*

Comb, s. شانه *shánah.* To comb, v. شانه زدن *shánah zadan.* Currycomb, شانه اسب *shánah-i asb.*

Come, v. آمدن *ámadan.* رسیدن *rasídan.* To come into the mind, در خاطر آمدن *dar khátar ámadan.* Coming and going, آمد رفت *ámad raft.* آمد شد *ámad shud.*

Comfort, v. دلشاد کردن *dilshád kardan.* دلتسلي دادن *dil tasalí dádan.*

Comfortable, a. دلخوش *dil khúsh.* خوش *khúsh.* رفاقت *rafágħat.* رغيد *ragħid.*

Command, s. فرمان *farmán.* حکم *hukm.* قضا *kazá.* (order in writing) پروانه *parwánah.*

Command, v. حکم نمودن *hukm namúdan.* فرمودن *farmán dádan.* فرمان دادن *farmúdan.*

Commencement, s. آغاز *ágház.* شروع *sharúd.*

سپارش کردن Commit, v. (to the charge of one) *sapáraph kardan.* گماشتن *yamáshtan.*

کار کردن Commit, v. (an action) *sákhtah.* ساختن *kár kardan.*

مشرک جدا Common, a. *mashrak.* *jadá.*

رفیق یار Companion, s. *rafík.* *yár.* حریف همراه *haríf.* *hamráh.* همدم *hamdam.*

آورد برو Compare, v. *tashbih kardan.* تشبیه کردن *rú barú áwardan.*

رحم شفقت Compassion, s. *shafkat.* رحم *rahm.* مرحومت *marhamat.*

رحمی مهربان Compassionate, a. *mihrbán.* رحیم *rahím.*

اضطرار کردن Compel, v. *bazúr áwardan.* بزور آوردن *iżtarár kardan.* اقتضا کردن *iktażá kardan.*

مقابلہ سزا Compensation, s. *makábalah.* سزا *sazá.* پاداش *pádásh.*

فریاد کردن Complain, v. *faryád kardan.* شکایت نمودن *shakáyát namúdan.*

شکایت نالش Complaint, s. *nálisħ.* شکایت *shakáyat.* فریاد *faryád.*

کامل پرداخته Complete, a. *kámal.* سپری *saparí.* خوش آمدی *pardákhtah.*

سلام سلام Compliment, s. *khush ámadí.* سلام *salám.*

سلام گفتن ^{سلام} Compliment, v. (to send compliments) *salám guftan.*

Compose, v. ساختن *sákhtan.* To compose verses, نظم ساختن *nazm sákhtan.*

Composure, s. ملایمت *maláyamat.* رفاهت *rafáhat.*

Compromise, s. (a deed or declaration of compromise) راضی نامه *rází námdah.*

Conceal, v. نهان ساختن *nahán sákhtan.* پرده کردن *pardah kardan.* پوشیدن *poshidan.* متواری کردن *matwári kardan.*

Conceit, s. خود پرستی *khúd bini.* خود بینی *khúd parasti.*

Conceited, a. خود پسند *khúd bin.* خود پسند *khúd parast.*

Concerning, prep. برای *baráti.*

Concise, a. قصیر *kaşır.*

Conclusion, s. سرانجام *sar anjám.* عاقبت *ākabat.* کمال *kamál.*

Condemn, v. حکم نمودن *hukm namúdan.*

Condescend, v. تواضع نمودن *tawáz̄a namúdan.*

Condition, s. (agreement) شرط *shart.* عهد *āhd.* (state) حال *háli.* منزلت *manzalat.* کیفیت *kayfiyat.*

Conduct, v. راه نمودن *ráh namúdan.* دلالت کردن *dalálat kardan.*

Confederate, s. متفق *matafik*. حليف *ḥalif*.

Confess, v. اقرار کردن *iqrár kardan*.

Confident, a. متوکل *matawakal*.

Confine, v. قید کردن *kayd kardan*. در زندان نهادن *dar zandán nahádan*.

Confirm, v. مقرر کردن *maķarar kardan*. قرار ساختن *karár sákhtan*.

Confounded, a. برهم زده *barham zádat*. سرگردان *sar gardán*. خجل *khajal*.

Confuse, v. برهم زدن *barham zadan*. خجلت زده کردن *khajlat zadaḥ kardan*.

Confusion, s. سرگردانی *sar gardáni*. خجلت *khajlat*.

Congratulate, s. مبارکی *mabáraki*. نمودن *namúdan*.

Connive, v. شریک شدن *matfák shudan*. رفیق بودن *rafík búdan*.

Conquer, v. مغلوب کردن *magħlub kardan*. غالب شدن *ghálab shudan*.

Conqueror. s. غالب *ghálab*. Conqueror of the world, جهان گیر *jahān gtr*.

Conscious, a. خبر دار *khabar dáṛ*.

Consent, s. موافعت *maṭawāt*. موافقت *mawáfakat*. وفاق *wafák*. اتفاق *isfák*.

Consenting, a. موافق *mawáfak*. رضا کرده *razá kardah*. موافعت *maṭawāt*.

Consequence, s. (result) نتیجه *natiyah*. It is of no consequence, نا چیز است *ná chiz ast*.

Consideration, s. (reflection) اندیشه *andeshah*. ملاحظه *maláhazah*.

Console, v. (give consolation) تسلي کردن *tasli kardan*.

Conspiracy, s. معاهده *mâhadah*.

Consult, v. مشاورت کردن *masháwarat kardan*.

Consume, v. پرداختن *pardákhtan*.

Contempt, s. اهانت *ahánat*. Contempt of court, s. گستاخی *gastákhí*.

Contented, a. خود دار *khúd dár*. دلخوش *dil khúsh*. خاطر جمع *kháṭar jamā*.

Contention, s. ستیز *satez*. جدل *jadl*.

Continual, a. ملازم *malázam*.

Continually, adv. همواره *hamwárah*. پیوسته *paywastah*. همان *hamán*.

Continues, v. ملازمت کردن *malázamat kardan*.

Contracted, a. فراهم کشیده *faráham kashídah*. منضم *manázam*.

Contradict, v. خلاف کردن *khaláf kardan*. مناقضت نمودن *manákazat namúdan*.

Contrary, a. خلاف *khaláf*. A contrary wind, باد خلاف *bád-i khaláf*.

- Contrary (on the), adv. *bar khaláf*. بر خلاف *bar khaláf*.
- Convenient, a. *wájib*. مناسب *manásib*.
- Conversation, s. *gúst ó gúi*. گفت و گوی *gúst ó gúi*. کلام *kalám*. Pleasant conversation, *kalam-i dilpazír*, or شیرین زیانی *shírin zabáni*.
- Convict, v. محاکوم کردن *maḥkúm kardan*.
- Convince, v. شک زدن *shak zadan*.
- Convoy, s. (guard) راهوان *ráhwán*.
- Convulsion, s. تشنجه *tashanj*.
- Cook, v. پختن *pakhtan*. پزیدن *pazidan*.
- Cool, a. سرد *sard*. سرماء *sarmá*.
- Cooled, a. سرد شده *mabrad*. سرماء شده *sarmá shudah*.
- Copper, s. مس *mas*. صاد *ṣád*.
- Copy, s. صورت *ṣúrat*. نقل *nakl*.
- Copy, v. صورت کردن *ṣúrat kardan*. نقل کردن *nakl kardan*.
- Cordial, a. (hearty) با دل و جان *bá dil o jáń*. مخلص *makhliṣ*.
- Corn, s. غلت *ghallat*. A grain of corn, دانه *dánah*.
- Corner, s. گوشہ *goshah*.
- Corpse, s. لاش *lásh*.
- Correct, v. اصلاح کردن *aṣlák kardan*. برآوردن *bar áwardan*.

Correct, a. واجب *wájjib*. صالح *şálah*.

Corrupt, v. (debase) ساختن *sákhtan*. خراب *kharáb* (to bribe) رشوت کردن *rishwat kardan*.

Cost, s. (expense) خرج *kharj*. At my cost, من بخرج *ba kharj-i man*.

Cotton, s. پنبه *pambah*.

Cover, s.. يوشنجا *posh*.

Cover, v. پوشیدن *poshiúzán*.

Covet, v. حرص کردن *ħarṣ kardan*. طمع نمودن *tamā' namúdan*. بخييل شدن *bakhil shudan*.

Council, s. مجلس *díwán*. ديوان *majlis*.

Counsel, s. نصائح *naṣīhat*. مشورت *mashwarat*. تدبیر *tadbir*.

Counsellor, s. وزير *wazír*.

Count, v. شمار کردن *shamardan*. شمار *shamár kardan*.

Countenance, s. رو ره *rú: chahrah*.

Counterfeit, a. (coin) ناروان *ná rawán*. ساخته *sákhtah*.

Country, s. زمین *zamín*. مولک *waláyat*. ولایت *waláyat*. الوطن *waṭan*. Love of one's country, *múlk*. وطن *waṭan*. حب الوطن *ħab-il waṭan*.

Courage, s. غیرت *ghayrat*. دليري *dalíri*.

Courier, s. رسول *rasúl*. بَرِيدٌ *barid*.

Court, s. (of justice) كَجْهَرِي *kachhari*. The police court, كَجْهَرِي فُوْجَدَارِي *kachhari fowjdári*.

Courtesy, s. التفاف *iltafát*. آزرم *ázram*. ادب *adab*. انسانیت *insániyat*.

Courtyard, s. عرصه *ârṣah*.

Cow, s. گاو *gáo*.

Cowardly, a. نامرد *ná mard*. بَيْدُلٌ *be dil*. اشتَرِدَل *ashtar dil*. (lit. camel-hearted.)

Crack, s. چاک *chák*. شَكَافٌ *shakáf*.

Crane, s. (bird) کلنک *kalank*.

Create, v. آفریدن *áfrídan*.

Creator, s. آفرین *áfrin*. Creator of the world, جهان آفرین *jahán áfrin*.

Creature, s. (living) مخلوقت *makhlukat*. (pl. آفریده *haywán*) مخلوقات *makhlükát*. (pl. افگار *afgár*) افگار *áfrídháh*.

Creep, v. خزیدن *khažídán*.

Crime, s. گناہ *ganáh*. خطأ *khatá*.

Crippled, a. لنگٹ *lang*. اعرج *âraj*. افگار *afgár*.

Crocodile, s. نهنگ *nahang*.

Crooked, a. نا راست *ná rást*. پیچ *pecn*.

Crop, s. خرمن *kharman*.

Cross, v. عبور کردن *âbûr kardan*; گذاردن *gazárdan*.

To cross a river, عبور دریا ساختن *âbûr-i daryâ sâkhtan*.

Crow, s. زاغ *zâgh*.

Crown, s. تاج *tâj*. Golden crown, زرین تاج *zarîn tâj*.

Cruel, a. بیمروت *be raḥm*. بیرحم *be marwat*. خونخوار *khúnkhúr*. ظالم *zálím*. بلازار *blázár*.

Crush, v. گوختن *kúftan*.

Cry, v. (aloud) فریاد بر آوردن *faryád bar áwardan*. آواز دادن *áwáz dádan*. To cry aloud and beat the breast, فریاد دادن و سینه زدن *faryád dádan o sinah zadan*.

Crystal, s. بلور *balwar*.

Cultivate, v. زراعت کردن *zarâät kardan*.

Cup, s. جام *jám*: پیاله *píálah*. The silver cup, سیم جام *sim jám*.

Cupbearer, s. شرابدار *skarábdár*.

Cure; v. علاج کردن *âlâj kardan*. جارة دادن *chárah dádan*.

Curiosity, s. تجسس *tajasas*.

Curl, s. زلف *zalif*.

Curse, v. نفریدن *nafridan*.

Curtain, ♀. پرده *pardah*. چتر *chatar*. چادر *chádar*.

(A woman) sitting behind the curtain, i.e.
modest, پرده نشین *pardah nashin*:

Cushion, s. تکیه *takyah*. بالش *bálish*.

Custom, s. آیین *áyin*. عادت *âdat*. طریق *tariq*.

Cüt, v. بردن *baridán*. فصل کردن *faşl kardan*.

Cypress, s. سرو *sáro*. The shady cypress, سرو سایه دار *sáro-i sáyah dáar*. The sweetly waving cypress, سرو خوش رفتار *sáro-i khúsh raftár*.

D.

Dagger, s. خنجر *khanjar*.

Daily, adv. هر روز *roz ba roz*. روز بروز *har roz*.

Damage, s. ضرر *nakşán*. نقصان *zíán*.

Damp, a. نمدار *nimdár*. طری *tari*.

Dance, v. رقص کردن *rakş kardan*.

Danger, s. مخاطرت *makháṣarat*, خطر *khatr*. بیم حلاکت *bím-i haláh*. Danger of destruction, بیم حلاکت *bím-i haláh*.

Dark, a. تاریک *terah*. خیره *khírah*. تاریک *tárik*. ظلم *zálm*.

Darkness, s. تاری *teragí*. تیرگی *teragí*. ظلمت *tári*. ظلم *zálmat*.

Date (time), s. تاریخ *tárikh*. (fruit), نمر *tamar*.
(pl. تمور *tamúr*.)

Daughter, s. دختر *dakhtár*. بنت *bant*. (pl. بنات *banát*.)

Dawn, s. صبح *şabah*, سحر *sáhar*.

Day, s. روز *rož*. To-day, امروز *imroz*. By night
and day, شب و روز *shab ò rož*.

Dead, a. میت *murd*. متوفی *matawafí*.

Deadly, a. هلاحل *haláhal*. قاتل *káatal*.

Deaf, a. درشت گوش *darasht gosh*. مصم *mašam*.
کر *kar*.

Dear, a. (loved) محبوب *mahbúb*. معشوق *mâshúk*.
عزیز *âziz*. (in price) گران بها *garán bahá*.

Death, s. مرگ *marg*. اجل *ajal*. یمن *yaman*.
هلاک *halák*.

Death (to escape narrowly), v. (lit. "the soul to
come on the lip") آمدن *ámadan* جان بر لب *ján bar
lab* آمدنان.

Debt, s. قرض *karž*. خرم *gharm*.

Debt (to get in), v. قرض گرفتن *karž gariftan*.

Debtor, s. غریم *gharím*.

Decay, s. نقص *nakş*. هلاک *halk*.

Decay, v. بهلاک رفتن *ba halk raftan*.

Deceit, s. فریت *fareb*. غدر *ghadar*.

Deceive, v. فریختن *fareftan*. حیله کرن *hilah kardan*.

December, s. دی *day*. (“ay” pronounced as “i,” in “sigh.”)

Decide, v. فصل کرن *faṣl kardan*. تدبیر ساختن *tadbir sákhtan*. حکم نمودن *hukm namúdan*. قضا کرن *kazá kardan*.

Decided, a. (fixed) مقرر *makadar*. مقرر *makarar*.

Decision, s. فصل *faṣl*. قضا *kazá*..

Decrease, v. کاست نمودن *kást namúdan*. قصور شدن *kaṣúr shudan*.

Decree, s. فرمان *farmán*. حکم *hukm*. تقدیر *takdír*. فتوی *fatwa*.

Deed, s. (an action) کار *kár*. عمل *āmal*. (a legal paper) دست خط *dast khat*.

Deep, a. دور فرو *zúrá*. رورا *dúr farod*.

Deer, s. آهوان *āhú* (pl. آهوان *āhúyán*)

Defame, v. نام کشیدن *nám kashídan*.

Defeat, s. دفع *dafā*. کال *kál*. شکست *shakast*. To defeat, v. شکست دادن *shakast dádan*.

Defect, s. نقصان *nakşán*. قصور *kaṣúr*.

Defend, v. منصور کرن *mansúr kardan*. وقايت نمودن *wakáyat namúdan*.

Defendant, s. مدعی عليه *mudáyy-ālayh*.

Defender, s. محافظ *maḥáfaz*.

- Deficient, a. نا تمام *ná tamám.* مقصور *máksúr.*
- Defile, v. (to soil) آلودن *álúdan.* (a woman),
پرده در شدن *maſtarā búdan.* مفترع بودن
pardah dar shudan.
- Deformed, a. بد شکل *bad shakl.* زشت *zisht.*
- Degrade, v. از جاه منعزل کردن *az jáh manázaſ kardan.* معزول کردن *mâzúl kardan.*
- Degree, s. مرتبه جاه *jáh.* مرتبا *martabah.*
- Degrees (by), adv. قدم بقدم *kadm ba-kadm.*
- Delay, s. تاخیر *tákhayr.* توقف *tawaṭaf.* بلا توانی *tawáni.* Without delay, *balá tawáni.*
- Delicate, a. ملایم *maláyam.*
- Delightful, a. دلپذیر *dil-pazír.* مشرور *mashrúr.* شیرین *shírin.*
- Delirium, s. آشتفتگی *áshaftagí.*
- Deliver, v. (give) دادن *dádan.* رسانیدن *rasánidan.*
(save) خلاص نمودن *rúhándan.* رهاندن *khaláṣ namúdan.*
- Demand, v. طلب کردن *ṭalb kardan.* خواستن *kh'ástan.*
- Demon, s. شیطان *shaytán.* دیو *deo.* جن *jin.*
- Den, s. غار *ghár.*
- Denial, s. انکار *inkár.*

Depart, v. روان کردن *raftan*. رفتن *rawán kardan*.

Deposit, s. امانت *amánat*.

Depth, s. وادی *wádi*. غور *ghúr*.

Deputy, s. نایب *náib*. وکیل *wakíl*.

Descend, v. آمدن فرو رفتن *faro raftan*. فرو *farod*

آمدان *ámadan*. نازل شدن *názal shudan*.

Describe, v. توصیف کردن *tawṣif kardan*.

Desert, s. بیابان *wíránah*. ویرانه *wérbán*. صحرا *sáhrá*.

Deserter, s. منجوز *manjúz*. بlargو *balárgho*.

Deserve, v. واجب شدن *wájáb shudan*. سزاوار *sazáwár shudan*.

Desolate, s. ویران *wíráñ*. خراب *kharáb*.

Despair, s. انكسار *inkasár*. نا امیدی *ná amedi*.

Desperate, a. بی امید *be amed*.

Despise, v. داشتن *dáshtan*. افسوس *afsis dáshtan*. خور گداشتن *khúr dáshtan*. اهانت کردن *ahánat kardan*.

Destroy, v. اتلاف کردن *atláf kardan*. هلاک کردن *halák kardan*. خراب کردن *kharáb kardan*.

Destructive, a. نقصاندار *nakşándár*. مضر *mazar*.

Detachment, s. فوج *fawj*.

Detain, v. گرفت کردن *garift kardan*. توقيف کردن *tawqíf kardan*.

Detect, v. کشاده نمودن *kashádah namúdān*.
kashádan.

Determine; v. قرار کردن *karár kardan*. عزیمت
 اقامت کردن *âzimat namúdan*. نمودن
akámat kardan.

Devotion, s. (piety) اعتباد *âbádat*. *âitabád*.

Dew, s. نم *nim*. شبنم *shabnim*.

Dice, s. قمار *kamár*.

Die, v. موتوفی شدن *matwasi*. مردن *murdan*.
shudan. جان تسليم دادن *ján taslím dádan*.

Differ, v. (be different) منفصل شدن *manfaşal*
shudan. فرق داشتن *fark dáshtan*.

Difficult, a. مشکل *mashkil*. دشوار *dashwár*. A
 castle difficult to be taken, قلعه دشوار گیر *kalâh-i dashwár gir*.

Dig, v. فرکندن *farkandan*. کافتن *káftan*.

Diligent, a. مشغول *mashghúl*. ملازم *malázam*.

Diminish, v. (grow less) کم شدن *kam shudan*.
 کم کردن *kamidan*. (to make less) کمیدن
kam kardan. کاستن *kástan*.

Dinner, s. چاشت *chásht*. خوان *kh'án*.

Dirty, a. مسدار *mardár*.

Disable, v. زبون کردن *zabún kardan*.

Disappear, v. غایب شدن *gháyib shudan*. مسخون
 گشتن *mastúr gashtan*.

Disappointment, s. حرمان *harmán*.

Discharge, v. بر طرف کردن *bar taraf kardan*. خلاص کردن *rahái dádan*. رهایی دادن *khalás kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Discipline, s. (military) ضبط لشکر *zabt-i lashkar*.

Disclose, v. کشادن *kashádan*.

Discord, s. مخالفت *makhálafat*. ساق *sakák*. اختلاف *akhtaláf*.

Discovery, s. اظهار *izhár*. کشاد *kashād*. وجود *wajúd*.

Disease, s. درد *dard*. مرض *marz*. رنج *rangj*.

Disgrace, s. ملام *malám*. منظورت *manzúrat*.

Disguise, s. تبدیل *tabdíl*. صورت *súrat*.

Disgust, s. انکار *inkár*. غرض *gharz*. نفرت *nafrat*.

Disgusted, a. خاطر مانده *khátar mándah*.

Dismiss, v. آزاد کردن *ázád kardan*. معزول کردن *mázzúl kardan*. ازاد کردن *ázád kardan*.

Disorder, s. بی ترتیبی *akhtalál*. اختلال *akhtalál*. be tartibi.

Disposition, s. خواست *khátar*. خواست *khái*. مزاج *mazáj*. A good disposition, خوش خواست *khúsh khái*.

Disputè, v. مباحثت کردن *mabábat kardan*. جدل کردن *jadl kardan*. مباحثت *mabábat kardan*.

Dissolve, v. کشفتی *kaskafian*.

Dissolute, a. شوخ *shokh*.

Distance, s. دوری *dúri*. مسافت *masáfát*.

Distant, a. دور *dúr*.

Distress, s. (of mind) تشویر *tashwír*.

District, s. ناحیت *náhayt*. پرگنه *parganah*.

Disturb, v. اضطراب کردن *iżtaráb kardan*. شوژیده *shoridah kardan*.

Ditch, s. مغاك *kandah*. *maghák*.

Divide, v. ساختن *sákhtan*. تقسیم کردن *takṣim kardan*. مفرق *mafrúk* فرق کردن *fark kardan*.

Divorce, s. طلاق *talák*.

Do, v. ساختن *sákhtan*. کار پرداختن *kár pardákhtan*. نمودن *namúdan*.

Doctor, s. حکیم *ḥakím*.

Dog, s. سگ *sug*.

Door, s. دروازه *dárwázah*. درگاه *dargáh*. در *dar*. دروان *darwán*. Door-keeper,

شک *sabhat*. سبہت *sabhat*. گمان *gamán*. There is no doubt, گمان نیست *gamán nist*.

Doubt, v. شک بردن *shak bardan*. گمانیدن *gamánidan*.

Doubtless, adv: بی شک *be shak*. بلا گمان *balá gamán*.

Down, prep. and adv. *farod*. فرو زیر *ztr.* *farod*. To bring down, آوردن *farod* *áwardan*.

Drag, v. کشیدن *kashidán*.

Draught, s. (of water, etc.) نوش *nosh*. شربت *sharbat*.

Draw, v. (out) بدر آوردن *badar* *áwardan*. بیرون *bírun* *kardan*. (up) کنیدن *kambídan*. فراز کنیدن *faráz kambídan*. (back) بازداشت *báz dáshtan*.

Drawers, s. (trowsers) پای جامه *pái jámah*. شروال *sharwál*.

Dream, s. رویا *royá*. خواب *kh'áb*. To dream, رویا دیدن *royá didan*.

Dress, s. رخت *rakht*. پوشش *poshish*. Dress of honour, مخلعت *khalāt*. قفتان *kaftán*.

Drink, v. نوشتن *noshtan*. خوردن *khúrdan*.

Drops, s. قطرات *katrát*. قطرات *katár*. Drops of dew, قطرات شبم *kaṣrátl-i shabnim*.

Drop, v. (as water) چکیدن *chakidán*.

Drought, s. (dry weather) خشکی *khashki*. خشک سالی *khashk sálí*.

Drown, v.a. غرق کردن *ghark kardan*. To be drowned, v.n. غرق شدن *ghark situdan*.

Drum, s. طبل *daf*. دهل *dahl*. طنبور *tabl*. طبل *dahbúr*. To beat the drum, *daf zadan*. دف زدن دف *daf*.

Drummer, s. دهلياز *dahlbáz*.

Drunk, a. (intoxicated) مست *mast*. نشوان *nashwán*.

Dry, a. خشک *khashk*. Dry and wet, *khashk o tar*.

Dumb, a. بی زبان *be zabán*. خاموش *khámosh*.

Dung, s. دمال *damál*. گ *gah*.

Durable, a. مستمر *mastamar*. قایم *káyam*.

During, prep. در زمان *dar zamán*. در اثنای *darasnái*.

Dust, s. غبار *ghabar*. خاک *khák*. غبار *ghabár*.

The dust of vexation, غبار آزار *ghabar-i ázár*.

Duty, s. حق *hák*. (pl. حقوق *hákúk*) ادب *adab*, (pl. آداب *ádáb*). Duties of a secretary, آداب کاتب *ádáb-i kátab*.

Dwell, v. ساکن شدن *sákan shudan*. ساکن *sákhan*. قرار ساختن *karár sákhtan*.

Dwelling, s. مسکن *maskan*. خانه *khánah*. مکان *makán*. منزل *manzal*. The house where he dwelt, آن مکان که مسکن او در وی بود *án makán kih maskan-i ú dar wi búd* (lit. that house that the dwelling of him in it was).

E.

Each, pron. هر *har*. هرکس *har kas*.

Eager, a. پرسک *pur rashk*. آرزومند *árzúmand*.

Eagle, s. نسر *nasur*.

Ear, s. گوش *gosh*. The ear of understanding,
گوشِ هوش *gosh-i hosh*.

Early, a. and adv. در اول بهار *dar awal bahár*.
سحرگاهی *sahargáhi*.

Earnest, a. غیران *ghayrán*. مقیم *makaym*.

Earring, s. گوشوار *goshwár*.

Earth, s. زمین *zamín*. ارض *arz*. The face of the
earth, روی زمین *rúi-zamín*.

Earthquake, s. زلزلت *calzalat*. تزلزل *tazalzal*.

Ease, s. (facility) آسانی *ásání*.

Easily, adv. آسانه *ásánah*.

East, s. مشرق *mashrak*. East and west, مشرق و مغرب *mashrak o maghrab*.

Easy, a. آسان *ásán*.

Eat, v. خوردن *khúrdan*.

Echo, s. آواه *áwáh*. نوف *núf*. صدا *sadá*. آهنج *áhang*.

Eclipse, s. کسوف *kasúf*.

Economy, s. سلامت روی *salámat rúi*.

Edge, s. حد *had*. لب *lab*. The edge of a sword,
لپ شمشیر *lab-i shamshír*.

Effort, s. سعی *sāt*. اهتمام *ihtamám*. مبالغت
mabálaghat. کوشش *koshish*.

Egg, s. مرغانہ *marḡánah*. بخایه *kháyah*. To lay
eggs, خایه کردن *kháyah kardan*.

Eight, à: هشت *hasht*. Eighth, هشتم *hashtam*.
Eighteen, هشتاد *hashtdah*. Eighty, هشتاد
hashtád.

Either, conj. یا *yá*. Either one or other, یا یک *yá*
دیگر *ek yá digar*.

Elder, a. بزرگ *awal*. مهین *mahín*. bazarg.
Elder brother, اول برادر *awal barádar*.

Elegant, a. نازنین *náznín*. لطیف *latíf*.
pardáz. جمیل *jamil*.

Elephant, s. فیل *fíl*.

Eleven, a. یازده *yázdah*. Eleventh, یازدهم
yázdaham.

Eloquent. a. شیرینزبان *shírínzabán*. سخنور
sakhanwar.

Embrace, v. بغل گرفتن *bagħal gariftan*. گردیدن
għadidn. کنار کردن *kanár kardan*.

Emperor, s. پادشاہ *pádsháh*. خلیفہ *khalífah*.

امیر *amír*. سلطان *saltán*.

Employ, v. اشتغال دادن *ashtaghál dádan*. مشغول شغل کردن *mashghúl kardan*. *shaghál kardan*.

Empty, a. خالی *khálí*. تهی *tahi*. صفر *safar*.
The empty house, خانہ صفر *khánah-i safar*.

Encamp, v. لشکرگاہ نمودن *lashkar gáh namúdan*. نزول کردن *nazúl kardan*.

End, s, سنجام *saranjám*. آخر *ákhar*. غایت *gháyat*. عاقبت *anjám*. انجام *ákabat*.

Endeavour, v. کوشیدن *koshídan*. سعی *sái kardan*. جهد کردن *jahd kardan*.

Endless, a. بی انجام *be anjám*.

Enemy, s. دشمن *dashman*. خصم *khazm*. A wise enemy (is) better than a foolish friend, دشمن دانا بهتر که دوست نادانا *dashman-i dáná bahtar kih dost-i nádáná*.

Energy, s. قوت *kadrat*. قدرت *kuwat*.

English, a. انگریز *angrez*.

Enormous, a. از حد بیرون *az had bírún*.

Enough, interj. بس *bas*. s. (sufficiency) کفایت کفایت *kafáyat*. It is enough, کفایت *kafáyat ast*.

در پیچیدن کردن پیچ *pech kardan.* *dar pechidan.*

Enter, v. در آمدن *dar ámadan.* دخل کردن *dakhl kardan.* در رفتن *dar raftan.* To enter the house, مکان آمدن *dar makán ámadan.*

Entertain, v. مهمانداری کردن *mahmándári kardan.* مهمانی کردن *mahmáni kardan.*

Entirely, adv. في الجملة *fi 'ljamlah.*

Entrust (to the charge of any one) v. سپردن *sapardan.* سپاوش کردن *gamáshtan.* گماشتن *sapárish kardan.*

Envy, s. حسد *rashk.* غیرت *ghayrat.* بردن *hasad.* To envy, حسد *hasad bardan.*

Equal. a. برابر *barábar.* هموار *hamwár.* مانند *bar-karár.* اپیش *pesh ápesh.* مانند *mánand.*

Equal in age, a. (lit. same age) همزاد *hamzád.*

Escape, v. فوز کردن *fawz kardan.* گریز کردن *garez kardan.* گریختن *garekhtan.* رستن *rastan.* نجات شدن *naját shudan.*

Escort, s. حفاظ *fawj hafáz.*

Especially, adv. اولاً *awalá.*

Establish, v. برقرار کردن *bar karár kardan.* مقرر *makarar namúdan.* نمودن *namúdan.*

Estate, s. تعلق *tâlak*. میں ز *zamin*. Owner of an estate, or lord of the manor, تعلقدار *tâlakdár* or زمیندار *zamindár*.

Eternal, a. دایم *dáyam*. جاودان *jáodán*. ازلي azali.

Europe, s. فرنگستان *farangistán*.

Even, a. (level) هموار *hamwár*. برابر *bârâbar*. Even with the earth بازمیں برابر *bâ zamin barâbar*.

Evening, s. شام *shám*. Evening prayer نماز شام *namáz-i shám*.

Event, s. سرگذشت *sar gâzasht*.

Ever, adv. همیشه *hameshah*. هر وقت *har wakt*. هر دم *har zamán*. همواره *hamwárah*. هر زمان *har dam*.

Every, a. هر *har*. Every one, هر یک *har ek*. Every day، هر روز *har roz*.

Evidence, s. بیان *izhár*. اظهار *gawâhi*. گواہی *bayán*.

Evident, a. آشکار *áshkár*. ظاہر *záhar*. پدید *padid*.

Exact, v. (require) اقتضا کردن *iktazá kardan*.

Exaggerate, v. مبالغہ ساختن *mabâlaghah sákhtan*.

Exalt, v. برداشتن *afrákhtan*. افراختن *bar dáshtan*.

Examine, v. اسخبار کردن *istakhbár kardan*. جستن *jastan*.

Example, s. بُرْنَامَه *ibrat*. بُرْنَامَه *bar námah*.

Exceedingly, adv. بِغَايَتِ *ba gháyat*.

Except, prep. جَزْ أَرْ *jaz az*. Except that,
جز از آن *jaz az án*.

Excessive, a. اَزْ حَدْ بِيرُونْ *az had birún*. بِي حَدْ
بِهِ *had*. فَصُولْ *fazúl*.

Exchange, v. بَدْل دَادَنْ *badal dádan*. نَبْدِيلْ نَمُودَنْ
tabdilnamúdan.

Exchanger, s. (money changer) صَرَافْ *saráf*.

Excite, v. انْكِيختَنْ *angekhtan*. To excite a tumult,
فَتْنَةْ انْكِيختَنْ *fitnat angekhtan*.

Exclude, v. مَحْرُومْ كَرْدَنْ *mahrúm kardan*.

Excuse, s. عَذْر *úzr*. By way of an excuse, بِطَرِيقِ
عَذْر *ba tarík-i úzr*.

Excused, a. مَعْذُورْ *mázzúr*. Let me be excused,
مَعْذُورْ بَادْ *mázzúr bád*.

Execute, v. (perform) آورَدَنْ *ba jái áwardan*. بِجَاهِي
عملْ كَرْدَنْ *áml kárden*.

Execution, v. (of a criminal) قَتْل *katl*.

Executioner, s. جَلَاد *jalád*. پَهَانْسِيْگَار *phánsigár*.

Exertion, s. سَعْي *sá'i*. جَدْ *jad*.

Exist, v. وجود شدن *wajúd shudan*.

Expect, v. اَمَىدْ دَاشْتَنْ *názar kardan*. نَظَرْ كَرْدَنْ
. اَمَىدْ دَاشْتَنْ *amejd dáshsan*. منْتَظَرْ شَدَنْ *mantażar shudan*.

مناسب واجب *wájab*. لایک *láyak*.

manásab. It is expedient, *láyak ast*.

Expel, v. دفع ساختن *dafā sákhtan*. بدر کرن *badar kardan*. راندن *rándan*.

Expense, s. خرج *kharj*. اخراج *akhráj*. (pl. اخراجات *akhráját*.)

Experienced, a. (having gained experience) جهان آزموده *jahán dídah*. آزموده *ázmúda*.

Experiment, s. تجربت *tajrabit*. آزمون *ázmún*.

Explain, v. بیان کرن *bayán kardan*. مشروح کرن *mashrúh kardan*. کشادن *kashádan*.

Extend, v. (draw out) دراز کرن *daráz kardan*. کشیدن *kashídan*.

Extinguish, v. نشاندن *nashándan*. منقطع کرن *mankatá kardan*. To extinguish a candle, شمع نشاندن *shamá nashándan*.

Extract, v. بر کشیدن *bar kashídan*. بدر آوردن *badar áwardan*. اخراج کرن *akhráj kardan*.

Extraordinary, a. غریب *gharib*. عجیب *qárib*.

Extravagant, a. بلا حد خرج ساز *balá had kharjasáz*. سرف *saraf*.

Extremely, adv. غایت *gháyat*. بغايت *bagháyat*.

Exult, v. شاد شدن *shád shudan*. شادی کرن *shád kardan*.

Eye, s. چشم *chashm*. عین *âyn*. دیده *dîdah*. بصر *bâṣar*.

Eyebrow, s. ابرو *abru*.

F.

Fable, s. حکایہ *hakâyat*. مثل *maṣl*. قصہ *kîṣah*.

Face, s. روح *rûi*. چهرہ *chahrah*. رخسار *rakhsâr*.

The face of the earth, روی زمین *rûi zamîn*.

Having a beautiful face, روی جمال *rûi jamâl*.

Fade, v. زایل شدن *zâil shudan*. افسردن *afsardan*.

Fairy, s. پری *pari*. Given by fairies, پری داده *pari dâdah*.

Faithful, a. وفادار *wafâdâr*. امین *amîn*.

Fall, v. افتادن *uftâdan*.

False, a. فریبندہ *fâribandah*. مزور *darogh*. دروغ *darogh*. مزور *mazûr*.

Fame, s. نام *nâm*. اشتہار *ishtahâr*.

Family, s. اہل *ahl*.

Famine, s. گرسنگی *garsnagi*. جلیفت *jalifat*.

Fancy, s. مخيال *khayâl*. تصور *taṣawar*. The power of fancy, قوت خیال *kuwat-i khayâl*.

Far, prep. and adv. دور *dúr*. دور از بعید *bāid*. دور از ما *dúr az má*.
 دور از رفتن *bāid raftan*. Depart thou, دور باش *dúr básh*. To drive away far,
 دور ساختن *dúr sákhtan*.

Farewell (to bid) v. سلام دادن *salám dádan*. Farewell, interj., با خدا باش *bá khudá básh*.
 و السلام *w 'alsalám*.

Fast, v. روزه کردن *rozah kardan*.

Fat, a. گوشت دار *gosht dár*. چرب *charb*.

Fate, s. قسمت *kismat*. طالع *kazá*. قضا *tálā*.

Father, s. پدر *padar*. والد *báp*. والد *wálad*.

Fatigue, s. ماندگی *mándagi*. انگاری *afgári*.

Fault, s. گناه *ganáh*. جرمیت *jarimat*.

Favour, v. نمودن *namúdan*. عنایت *ānáyat*.

منه دادن *manah dádan*. منه دادن *mihrbáni kardan*.

Fear, s. خوف *khawf*. هول *hawl*. بیم *bim*. نرس *tars*.

Fear, v. ترسان شدن *tarsán shudan*. ترسیدن *tarsidan*. بیم داشتن *bim dáshtan*.

Feast, s. ضیافت *zíáfat*. مهمانی *máhmáni*.

Feather, s. پر *par*.

February, s. سپندارمزد *sapandármaż*.

- Feed, v. خورش دادن *khúrsh dádan.*
- Ferocious, a. درشت *darasht.* درندۀ *darindah.*
- Ferry, s. عبورگاه *âbúr.* گذرگاه *âbúrgáh.* عبور *gazargáh.* Fare of a ferry, *báj-i âbúr.*
- Ferryman, s. ملاح *maláh.*
- Fertile, a. مخصوصدار *máhsúldár.* برکتدار *barkat dár.* خصیب *khaṣib.*
- Festival, s. عید *âyd.*
- Fever, s. تاب *táb.* تاب *táb.* حمی *hamay.*
- Few, a. اندک *andak.*
- Fidelity, s. وفاداری *wafádári.* راستی *ráshti.*
- Field, s. میدان *maydán.*
- Fifteen, a. پانزده *pánzadah.*
- Fifty, a. پنجاه *panjáh.*
- Fig, s. انجیر *anjír.* تین *tín.*
- Fight, v. جنگ کردن *jang kardan.* جدل کردن *jadl kardan.*
- Fill, v. پر کردن *pur kardan.*
- Filth, a. شوخي *shokhí.* چرک *chark.*
- Final, a. آخر *ákhar.* Finally, adv. آخرًا *ákharan.*
- Find, v. یافتن *yáftan.* دیدن *dídan.*
- Fine, v. جریمه کردن *jarimah kardan.* جریمانه دادن *jarimánah dádan.*

Finger, s. انگشت *angasht*. The finger of surprise, s. انگشت حیرت *angasht-i hayrat*. To place the finger on the lip, i.e.: to express surprise, s. انگشت بر لب نهادن *angasht bar lab nahádan*.

Finish, v. انجامیدن *anjámídán*. پرداختن *pardákh-tan*. آخر کردن سپریدن *síparídán*. بسراوردن *ba saráwárdan*.

Fire, s. آتش *átar*. آذر *ázar*. The fire of heaven, آتش آسمان *átar-i ásmán*.

Firm, a. استوار *astwár*. برقرار *barkarár*. رسوخ *rasúkh*.

First, a. اول *awal*. نخست *nakhast*. The first son, i.e. eldest, زاد *nakhast zád*.

First, adv. اوّل *awalgh*. نخست *nakhast*.

Fish, s. ماهی *máhi*. گرفتن *gariftan*. To fish, ماهی زدن *máhizád*. The roe of fish, ماهیزاد *máhizád*.

Fist, s. مشت *masht*. To strike with the fist, مشتم زدن *masht zadan*.

Five, a. پنج *pánj*.

Fix, v. نشاندن *nashándan*. برقرار کردن *barkarár kardan*.

Flag, s. رایت *ráyat*.

Flank, s. (of an army) ایاد لشکر *ayád-t lashkar.*
کمر *kamar.* ایاد *ayád.*

Flash, s. برق *bark.* درخش *darakhsh.*

Flat, a. هموار *hamiár.*

Flatter, v. خوش آمدی کردن *khúsh ámadí kardan.*
خوشامد نمودن *khúshámad namúdan.*

Flesh, s. گوشت *yosht.*

Flexible, a. آسان پیچ *ásán pech.*

Flint, s. سنگ آتش *sang-i átash.* سنگ *sang.*

Float, v. آهنجیدن *áhangidan.*

Flock, s. گله *galah.* رمه *ramah.*

Flog, v. تازیانه کردن *táziánah kardan.*
بینت کردن *bent kardan.*

Flood, s. سیل طوفان *sayláb.* طوفان *túfán.* سیل *sayl.*

Floor, s. تخته بند *takhtah band.*

Flow, v. روان شدن دویدن *rawán shudan.* دویدن *doyidan.*

Flower, s. نوار گل *nawár.* (pl. *gul.*) نور *núr.* گل *gul.* گلدسته *gul dastah.*
azhár. Bunch of flowers, گلدسته *gul dastah.*

Flower-garden, s. گلستان *gulistán.*

Fly, v. (as a bird) پرواز ساختن *parwáz sákhtan.*
پریدن *paridan.* پران شدن *parán shudan.*

Fly, v. (run away) پشت دادن *pasht dádan.*
گریختن *gurekhtan.*

Foam, s. کف *kaf*. بُز *zabd*. Foam of the sea,
زبد دریا *zabd-i daryá*.

Follow, v. از پی *dar pas ámadan*. در پس آمدن
در پی آمدن *az pay raftan*. *dar pay*
ámadan.

Food, s. نعمت *nāmat*. خورده *khúrd*.
khúrsh.

Foolish, a. بی عقل *be ākl*. هرزه *harzah*.
باطل *báṭal*.

Foot, s. پای *pái*. پی *pay*. قدم *kadam*.
To have the foot in the mud, i.e. to be in
difficulties, پا در گل داشتن *pá dar gil*
dáshtan.

Footman, s. (a court runner) پیاده *piádah*.

For, prep. از *az*. برای *ba*.

Forbid, v. منع کردن *mandā kardan*.

Ford, s. معتبر *mābar*. گذرگاه *gazargáh*.
گذار *gazár*.

Forehead, s. پیشانی *pesháni*.

Foreign, a. بیگانه *begánah*. غریب *gharib*.

Foresight, s. بصیرت *baṣrat*.

Forest, s. درختستان *darakhtistán*. جنگل *jangal*.
بیشه *beshah*.

Forfeit, v. جریمه *jarimah*. یافتن *yáftan*.

Forge, v. ساختن *sákhtan.* تزویر کردن *tazwír kardan.*

Forgery, s. تقلید *tazwír. taklíd.*

Forget, v. فراموش کردن *farámoshídan.* فراموشیدن *farámosh kardan.*

Forgive, v. شفقت دادن *shafkat dádan.* مغفرت بخشیدن *maghfarat kardan.* بخشیدن *bakhshidán.*

Form, s. صورت *shúrat.* شکل *shakl.* کسوت *kaswat.*

Former, a. اول *awal.* پیشتر *peshtar.*

Forsake, v. ترک کردن *tark kardan.*

Fortress, s. قلعه *kilâh.*

Fortunate, s. میمون *maymún.* همایون *hamáyún.* بهرمند *bahrmand.*

Fortune, s. بخت *bakht.* روزگار *rozgár.* دولت *dowlat.* رفتان *dowlat.*

Forty, a. چهل *chahal.*

Forward, adv. پیش *pesh.* To go forward, پیش رفتان *pesh raftan.*

Foundation, s. بنیاد *banyád.* اصل *aşl.* پای *pái.*

Fountain, s. چشم آب *chashm-áb.* To make the tear flow from the fountain of the eye, i.e to weep, از چشم آب روان ساختن *az chashm-áb rawán sákhtan.*

Four, a. چهار *chahár*. چار *chár*. Four months, چهار ماه *chahár máh*.

Fourteen, a. چهارده *chahárdah*. چارده *chárdah*.

Fox, s. روبه *rúbah*. دمنه *damnah*.

Fragile, a. منكسر *mankasar*.

Fragment, s. پاره *párah*.

Fragrant, a. بو *pur* بو *bú*. معطر *mâtar*. خوشبودار *khúshbúdár*.

Fraud, s. حیله *hilah*. غدر *ghadar*. فریب *fareb*. محل *mahál*.

Free, a. آزاد *ázádah*. مسلم *maslam*. آزاد *ázad*. At leisure, فارغ *fáragh*.

Free from, prep. بی *be*. آزاد از *ázad az*. Free from guilt, بی گناه *be ganáh*.

Freedom, s. خلاصی *khaláši*. نجات *naját*.

Freeze, v. (become frozen) افسردن *afsardan*.

Frequently, adv. چند بار *chand bár*.

Fresh, a. سبز *sabz*. تازه *tázh*. نو *no*. تو *tar*. A fresh-man, تازه جوان *tázh jawán*.

Friday, جمعت *jamāt*.

Friend, s. دوست *dost*. همدم *hamdam*. یار *yár*. My dear friend, عزیز من *dost-i áziz-i man*, or یار جان *yár-i ján*.

Friendly, a. مهربان *mihrbán*. خیر خواه *khayr kh'áh*

Friendship, a. مهربانی *mihrbáni*. دوستی *wostí*.

Frighten, v. ترس کردن *tars kardan*. وحشت کردن *waḥshut kardan*. ترسانیدن *tarsánidun*.

Frog, s. غوک *ghúk*. شرغ *shargh*.

From, prep. از *az*. از او *az o*, or زو *zo*.

Front, s, پیشگاه *peshgáh*. پیشانی *rúi*. روی *rúi*. The front of a building, روی بنا *rúi-baná*.

Frontier, s. سرحد *sarḥad*. سر زمین *sar-i zamín*.

Frown, v. درهم کشیدن *darham kashidan*. روی *rúi*.

Fruit, s. میوه *mewah*.

Fruitful, a. میوه دار *mewah dář*. بر برکت *pur barkat*.

Frustrate, v. محروم کردن *mahrúm kardan*.

Fuel, s. سوخته *sokhtah*. حرق *hark*. Fire-exciting fuel, آتش افروز *sokhtah-i átash afroz*. سوخته آتش *sokhtah-i átash*.

Full, a. سبیر *ser*. تمام *pur*.

Funeral pile, s. آتشستان *átashistán*.

Furious, a. دیوانه *díwánah*. مجمنون *májnún*. متهور *mathúr*.

Furnace, s. فرن *faran*. تون *tún*.

Furniture, s: اسباب *asbáb*.

Future, a. غیبی *ghaybí*. مستقبل *mastakbal*.

The future, s. زمان *zamán-i*. مستقبل *mastakbal*, or, استقبال *astakbál*.

G.

Gain, v. بُدْسَت آوردن *andokhtan*. اندوختن *ba dast áwardan*. ورزیدن *yáftan*. يافتن *warzidan*.

Gallows, s. داره *dár*. چار میخ *chár mekh*.

Gamble, v. قمار کردن *kamár kardan*. ششدر باختن *shashdar bákhtan*.

Game, s. (for the hunt) شکار *shakár*. صيد *ṣayd*.

Gang, s. فوج *fawj*. جماعت *jamāt*.

Gaol, s. زندان *zandán*.

Garden, s. بستان *bastán*. (pl. *basátin*). بساتین *bostán*. باغ *bágħ*. گلستان *gulistán*.

Garland, s. تاج گل *táj-i gul*. اکلیل *aklil*.

Garrison, s. حفاظت اهلي *hafüz*. قلعه اهلي *kilāt ahli*.

Gate, s. درگاه *dargáh*. در *dar*. باب *báb*.

Gather, v. چیدن *chídan*. چیندن *chindan*. To gather flowers, گل چیدن *gul chidan*.

Gay, a. ظريف *zarif*. شاد *shád*.

General, a. عمييم *āmím*. مطلق *maṭlak*.

General, s. امير لشکر *amír-i lashkar*. سردار *sardár*. قايد *káyad*.

Generally, adv. بار چند *chand bar*. عموما *āmúman*.

Generous, a. کشاد دست *kashád dast.* گریم *karím.*

ارجمند *arjmand.*

Gentle, a. ملایم *maláyam.* نرم *narm dil.* نرم *narm.*

Giddy, a. سرگردان *sar gardán.* بی قرار *be karár.*

Gift, s. بخشش *bakhshish.* داد *dád.* انعام *anān..*
نذر *názar.*

Gild, v. زر بر نهادن *zar bar nuhádan.* زر اندوختن
zar andokhtan.

Girdle, s. کمر *kamar.* بند *band.* کماربند *kamarband.*

Girl, s. دختر *dakhtar.* A heart-taking girl,
دختر دلپذیر *dakhtar-i dil pažír.*

Give, v. دادن *dádan.* بخشیدن *bakhshídan.* ارزانی کردن *arzáni kardan.*

Glad, a. خوش *khúsh.* شاب *shád.* خرم *kharam.*

Glass, s. (cup) جام *jám.* شرب *sharb.* Looking
glass, آینه *áinah.*

Gloom, s. (of mind) دلتانگی *diltangi.* (darkness)
تاریکی *táriki.*

Glory, s. عزت *izat.* جلال *jalál.* شرف *sharaf.*
افتخار *iftakhár.*

Glove, s. دستوانه *dastwánah.*

Glue, s. غرا *ghará.*

شرة شکم پرست *shakm parast.* Gluttonous, a. *sharah.*

بعوض *bâuz.* Gnat, s.

خاییدن *khayyidân.* Gnaw, v. دندیدن *dandîdan.*

روان شدن *shudan.* Go, v. رفتن *raftan.* rawán *

روییدن *royidân.*

بازار *baráz.* Goad, s.

بز *baz.* Goat, s.

الله *allah.* خدا *khudá:* God, s.

زر *zar.* Gold, s.

پاک *pák.* خوب *khúb.* نیک *nik.* Good, a. نیک *nik* و بد *bad.* بد *bah.* جمیل *jamil.* Good and bad,

بطة *bat.* و وز *waz.* Goose, s.

حکم تمودن *namúdan.* ربط کردن *rabit kardan.* Govern, v. امیر شدن *amir shudan.* hukm namúdan.

طريف *zárif.* خوش *bat.* طفيف *latif.* Graceful, a. رفتار *raftár.* خوش *khúsh.* Gracefully walking, *khúsh raftár.*

درج *darij.* Gradual, a.

قدم بقدم *kadam ba kadam.* Gradually, adv.

غلت *ghallat.* دانه *dánañ.* Grain, s.

گنج *ganj.* خرمگاه *kharmangáh.* Granary, s.

بزرگی Grandeur, s. مملکت *mamlakat*. عظم *âzîm*. جاه *jâh*. بازار *bazargâh*.

انگور Grape, s. چین *angûr*. To gather grapes, انگور کردن *angûr chin kardan*.

دست Grasp, v. بدهست *ba dast gariftan*. گرفتن *gariften*. گیر کردن *dast gir kardan*.

نبات Grass, s. *nabât*.

شکران Grateful, a. منت شناسن *minat shinâs*. شکرگذار *shakarân*. سرسری *sarsari*.

Gratis, adv. مفت *maft*.

مهیب Grave, a. هیبتوار *haybatwâr*. مهیب *mahayb*. سخت روی *sakht rûi*. ساخت ناخن *nâ khand*.

چریدن Graze, v. *charîdan*.

بیش بزرگ Great, a. *bazarg*. عظیم *âzîm*. بیش *besh*.

سبز Green, a. سبز *sabz*. آب سبز *âb-i sabz*.

درد آشوب آزردگی Grief, s. *dard*. رنج *ranj*. آشوب *âshûb*. حسرت *hasrat*. آزاردگی *âzardagi*.

مالیدن پاییدن Grind, v. *mâlîdan*. پاییدن *sâyîdan*.

آسیانه سنگ آسیا Grindstone, s. *âsiyânah*. آسیانه *âsiyâ sang*.

سایش Groom, s. *sâts*.

زمین مرده زمین Ground, s. *zamîn*. Waste ground, زمین مرده *zamîn-i mardah*.

Grow, v. زیاده شدن *zrádah shudan.* رویید *royidan.*

بالیدن *rastan.* رستن *bálidán.*

Guard, s. نگاهبان *pásbán.* پاسبان *nagáhbún.*

قراؤل *karáwal.*

Guard, v. (mount guard) قراول کردن *karáwal kardan.*

Guard, v. (change guard) نوبت کردن *nawbat kardan.*

Guess, v. حدس کردن *hads kardan.* نخمین *takhmín namúdan.*

Guest, s. مهمان *máhmán.*

Guide, s. راهبر *ráhbar.* دلیل *dalíl.* مرشد راه *marshad-i ráh.* راهنمون *ráhnamún.*

Guilt, s. گناهگاری *ganáhgárti.*

Gum, s. صنغ *šamagh.*

Gun, s. بندق *bandák.*

Gunpowder, s. باروت *bárút.*

Gut, s. اکیخ *akíkh.*

H.

Habit, s. خوی *khúi*. پیشه *peshah*. قیافت *kiáfat*.

Habitual, a. مالوف *málúf*.

Hail, s. برد *bard*.

Hair, s. موی *múi*. A lock of hair, زلف *zalf*.

Half, a.. نیم *ním*. نصف *nasf*. Half night, i.e. midnight, نیم شب *ním shab*.

Hammer, s. سحم *sahm*. چنچه *chanchah*.

Hand, s. دست *dast*. پنجه *panjah*. Right hand, دست راست *dast-i rást*. Left hand, دست راست *dast-i chap*.

Handful, s. دسته *dastah*.

Handkerchief, s. رومال *rúmál*. دستار *dastár*.

Handle, s. دستاز *dastáz*. دستیج *dastár*.

Handsome, a. خوب روی *khúb rúi*. صورت *súrat*. جمیل *jamil*.

Hang, v. (up) بر آویختن *bar áwekhtan*. (to execute) صلب کردن *phánsi kardan*: پهانسی کردن *salb kardan*. بردار کردن *bardár kardañ*.

Hanged (to. be) v. بردار بودن *bardár búdan*. پهانسی کرده شدن *phánsi kardah shudan*.

Happens v. افتادن *aftádan*.

دلخوش *khush*. مبارک *mabárik*. خیر *khayr*. Happy, a. دلخوش *khush*. خوش *khush*. dil *khush*.

Harass, v. اغطراب کردن *iżtaráb kardan*.

Hard, a. دشوار *dashwár*. سخت *sakht*. درشت *sakht*. سخت *sakht*. سنگین *sangín*. Hard-hearted, سخت *sakht*. دل *dil*.

Hare, s. خرگوش *khargosh*. A hare's sleep, i.e. false promise, حواب خرگوش *kh'áb-i khargosh*.

Harmony, s. وفاق *wafák*. یکدلي *ekdili*.

Harness, s. ساز *sáz*. رخت *rakht*.

Harvest, s. خرمن *kharman*. The time of harvest, زمان خرمن *zamán-i kharman*.

Hasten, v. شتافتن *shatáftan*, تاخن *tákhtan*. تعجیل کردن *tağjil kardan*. عجل کردن *tağjil kardan*.

Hastily, adv. شتاباً *shatában*. تعجلاً *tajálan*.

Hate, v. دشمنی کردن *dashmani kardan*. عداوت *adáwat*. منکیدن *mankidan*. نمودن *namúdan*.

Have, v. داشتن *dáshtan*.

Hawk, s. باز *báz*. کرچ *karanj*.

He, pron. او *o:* وی *wi*.

Head, s. سر *sar*. Headache, درد سر *dard-i sar*.

خوش کردن چاره دادن *chárah dádan.*
khúsh kardan.

Health, s. سلامت *salámat.* مزاج *mazáj.*

Heap, s. خرة *kharah.* جماعت *jamáât.*

Hear, v. شنودن *shanúdan.* شنیدن *shanidán.* گوش دادن *gosh dádan.* گوش و کردن *gosl kardan.*

Heart, s. دل *dil.* خاطر *khátar.* With heart and soul, بجان و دل *baján o dil.*

Heat, s. تاب *táb.* گرمی *garmí.*

Heaven, s. آسمان *ásmán.*

Heavy, a گران *garan.* A heavy load, ارگران *bár-i garán.*

Hedge, s. داربازین *dárbazín.*

Heel, s. پاشنه *páshnah.*

Height, s. بلندی *balandí.*

Heir, s. وارث *wáris.*

Hell, s. جهنم *jahanam.*

Helmet, s. سرپایان *sarpáyán.*

Help, v. مدد کردن *madad kardan*

Hemp, s. کنو *kanú.*

Hence, adv. (from this place) از اینجا *az in já.*

From this time, i.e., henceforth, از این پس *az in pas.*

Herd, s. گله galah. رمه ramah.

Here, adv. اینجا injá. در اینجا dar in já. Here and there, آنجا آنجا ánjá ánjá.

Heron, (lit. fish-eater) ماهی خوار máhi kh'ár.

Hide, v. (conceal) پوشیده کردن poshidah kardan. نهفتن panhán kardan.

Hideous, a. قبیح kabíh. کریه karih.

High, a. بلند baland.

Highness, s. (lit. "presence," the title for addressing a man of rank) حضور hazúr. حضرت hazrat. Is there health, your highness? i.e. how do you do, Sir? حضور مزاج است hazúr mazáj ast?

Hill, s. کوه koh.

History, s. نامه námah.

Hold, v. داشتن dáshtan, (with the hand) گرفتن ba-dast gariftan, (with the teeth) بندان گرفتن ba dandán gariftan.

Hole, s. سوراخ sorákh.

Holiday, s. تعطیل کار روز taātil kár roz.

Hollow, a. جوف jawf. سندین sandín.

Holy, a. مبارک mabárak. منذور manzúr. عزیز áziz.

- Honest, a. صالح *sálah.*
- Honey, s. عسل *âsl.* شهد *shahd.*
- Honour, s. عزت *îzat.* حرمت *harmat.* تکریم *takrím.* صلاح *sálah.*
- Hood, s. سر انداز *sar andáz.*
- Hoof, s. سنتب *sanb.* حافر *háfar.*
- Hook, s. چنگل *changal.*
- Hope, v. امید داشتن *amed dáshtan.*
- Hopeful, a. امیدوار *amedwár.*
- Horn, s. شاخ *shákh.* سرو *saro.* To butt with the horns, شاخ زدن *shákh zadan.*
- Horse, s. اسب *asb.*
- Horseman, s. سوار *sawár.*
- Hospital, s. بیمار خانه *bimár khánah.* دار المرض *dár-il-marz.*
- Hospitality, s. مهمانداری *máhmándári.*
- Host, s. (entertainer of travellers) مهماندار *máhmándár.*
- Hot, a. گرم *garm.*
- Hour, s. ساعت *sáât.*
- House, s. خانه *khánah.* منزل *manzal.* مكان *makán.* بیت *bayt.*
- How, adv. چونه *chún.* چگونه *chigonah.* چسان *chgeán.*

How many, adv. چند *chand*. How many times,
i.e. how often, بار چند *chand bár*.

Howl, v. لوله کردن *walwalah kardan*. زنودن
zanúdan.

Human, a. آدمی *ádmí*. انسانی *insáni*.

Humanity, s. (generosity) مروت *marwat*.
Inhuman, a. بی مروت *be marwat*.

Humble, a. بی غرور *be gharúr*. گمیر *kamír*.
متواضع *matwázâ*.

Hump, s. (of camel, &c.) پشت کوز *pasht-i kúz*.

Humpbacked, a. حدب *hadab*. کوز پشت *kúz pasht*.

Hundred, a. صد *ṣad*.

Hunger, s. گرسنگی *garsnagi*. گرس *gars*.

Hungry, a. گرسنه *garsnah*. To be hungry, گرسنه شدن *garsnah shudan*.

Hunt, v. حربن *shakardan*. شکردن *ṣayd kardan*.

Hunter, s. صیاد *ṣayád*. شکارگه *shakárgah*.

Hurt, v. ضرر کردن *zarar kardan*. آزردن *ázardan*.

Husband, s. شوهر *shohar*.

Hush ! interj. خب باش *khab básh*. (lit. "be silent.")

Hyæna, s. ضبّع خنوز *zabā*. *khanúz*.

Hypocrite, s. دو رویه *do rú*. دو رویه *do rúyah*.

آمیز رنگ *rang ámez*.

I:

[N.B.—Negative adjectives, that are formed in English by prefixing “in” to the positive adjective, such as “illegal” (in-legal), “impassable” (in-passable), “in-curable,” etc., are formed—that is, may be and generally are formed in Persian—by prefixing *be*, “without,” to the positive substantive; or by prefixing *na*, “not,” to the positive adjective; thus, “proper” مناسب *manásab*, “propriety” مناسبت *manásabat*, from which is formed “improper” نا مناسب *ná manásab*, or بی مناسبت *be manásabat*.

The negative adjective is sometimes formed by prefixing “without,” بلا *bilá*, to the positive substantive; thus, “condition” شرط *shart*, from which “unconditional” بلا شرط *bilá shart*, or “fame” نام *nám*, “infamous” بلا نام *bilá nám*.

I have deemed it advisable, in a Pocket Dictionary of this kind, to omit all such adjectives where the omission appeared admissible. The same remark will apply to negative adjectives, formed in English by prefixing “un” to the positive adjective, as from “grateful” “un-grateful” (*Vide note at U*). Also when formed by affixing “less” to the positive substantive, as from “pity” “pitiless.”]

I, pron. من man. I myself, خود من *man khúd*.

Ice, s. جمد jamad. برف baraf. آبگون ábgún.

Idle, a. بیکار bekár. خالی kháli. باطل bátal.

If, conj. اگر agar.

Ignoble, a. حقیر hakír. بی اصل be ašl. دون dún.

Ignorant, a. جاہل jáhal. نا پشناس ná shanás.

Ill, a. (sick) بیمار bimár. خسته khastah.

Illegal, a. نا حق ná hak. حرم haram. مدخل madakhl. حرام harám.

Illegitimate, a. حرمزاده haramzádah. حرامزاده harámkádah.

Illuminate, v. افروختن afrokhtan. World illuminating, a. جهان افروز jahán afroz.

Illustrious, a. 良顯 *jalál.* ظہور *zahír.* روشن *roshan.*

Image, s. صورت *súrat.* بت *bat.*

Imagination, s. خیال *khayál.* وهم *wahm.* تصور *taṣawar.*

Imitate, s. اقتدا ساختن *iktadá sákhtan.*

Immediately, adv. بلا توقف *balá · tawkaf.* بلا تأخير *balá tákhayr.*

Immortal, a. بی مرگ *be marg.* جاودان *jáodán.*

Impassable, a. بی مهار *be mābar.* بی طریق *be tarík.*

Impatience, s. تند *tand.* مزاج *mizáj-i tez.* طبیعت *tabíbat-i tand.* نا شکیبای *ná shakibář.*

Impertinence, s. گستاخی *gastákhí.*

Important, a. گران *garán.* مهم *mahím.*

Impossible, a. نا ممکن *ná mümkin.* محال *maḥál.*

Impostor, s. ساز *sáz.* غیله *ghilah.* تهدار *ṭuhdár.*

Imprison, v. کردن *kayd kardan.* قید کردن *kayd.* حبس *habs kardan.* در زندان *dar zindán.* نهادن *nahádan.*

Imprisonment, s. قید *kayd.*

Improbable, a. نا معقول *ná mākúl.*

Imprudence, s. غفلت *ghaflat.*

In, prep. در *dar.* در *ba.* ب *ba.* گرفتی *gafí.*

Incautious, a. غافل għáfal. بیبص *be başar.*

Incendiary, s. آتشفرور átash-afroz. حرّاق *harák.*
آتش انگیز átash angez.

Inclination, s. (disposition) میل *mayl.* همت
himmat.

Inclose, v. (land) چقیدن *chakídan.**

Income, s. دخل dakhl. خرچ *kharj.*

Increase, v. (make increased) زیاده کردن *ziádah kardan.*
افزایش نمودن *afzáísh námúdan.*

Become increased, زیاده شدن *ziádah shudan.*

افزایش کردن *afzúdan.* افزودن *royídan.* روییدن
afzáísh kardan.

Incurable, a. بی علاج *be ālkáj.*

Indeed, adv. تحقیقانه *takhkíkánah.* ظاهراً *záharan.*

India, s. هند *hind.* هندستان *hindistán.* هندوستان
hindostán.

Individual, s. شخص shakhṣ. نفس *nafs.*

Indolent, a. غافل għáfal. کاہل *káhal.*

Industrious, a. کارکن *kár kan.* ظریف *z̄arif.*

Infant, s. بچہ *bachah.* پسرک *pisarak.*

Infantry, s. بینادہ *píádah.*

Infidel, s. کافر *káfar.*

Infinite, a. بی حد *be had.* بی انجام *be anjám.*

Informant, s. خبرگیر khabar gir.

- Inhabitant, s. ساکن *sákan.* متمکن *mataqnañan.*
- Inheritance, s. میراث *míráṣ.* To obtain an inheritance میراث خوردن *míráṣ khúrdan.*
- Injure, v. ضرر کردن زیان *zíán* áwardan. جفا کردن *jafá kardan.*
- Ink, s. نسیاهی *siyáhi.* خامه *khámah.*
- Ink-horn, s. دوات *dawát.*
- Inn, s. متنزلخانه *manzal khánah.* کاروانسرای *káraván sarái.* متنزل *manzal.* خان *khán.* سرای *sarái.*
- Innocent, a. بی گناه *be ganáh.* معصوم *mâṣúm.*
- Inquire, v. پرسیدن *parsídan.* جستن *jastan.*
- Insane, a. دیوانه *diwánah.* مجنون *majnún.*
- Inscription, s. رسم *rasam.*
- Insect, s. حشرات *hashrat* (pl. *hashrát.*) هامت *hámat* (pl. هرام *hawám.)*
- Insensible, a. بی جان *be ján.* behosh.
- Insolence, s. ادب *adab.* گستاخی *gastákhí.* ترک ادب *tark-i adab.*
- Insolent, s. دشنا� *dashnám* بی ادب *be adab.* دشنام *dah.*
- Inspector, s. ناظر *názar.* کارگذر *kár gazar.*
- Inspirit, v. دل فروز شدن *dil afroz shudan.*
- Instantly, adv. بر یکث دم *bar ek dam.*

Instead, adv. بجای *ba jái*. بدل *badal*.

Instinct, s. هجس *hajas*.

Insult, v. دشنام دادن *dashnám dádan*. ملامت کردن *malámat kardan*.

Insurrection, s. فتنه هنگامه *fitnah*. *hangámah*.

Intelligent, a. عاقل آزود *ázúd*. زیرک *zírak*. هوشیار *hoshyár*.

Intention, s. مقصود *maksúd*. آرزو *árzu*. مراد *árádat*.

Intercept, v. برآه گرفتن *ba ráh gariftan*.

Interest, s. (of money) سود *súd*. رنج *ranj*.

Interfere, v. در میان رفتن *dar mián raftan*. مداخلت کردن *madákhlat kardan*.

Interior, s. اندرون *andarún*.

Interpret, s. ترجمه کردن *tarjmah kardan*. تعبیر گفتن *tábtir guftan*.

Interpreter, s. ترجمان *tarjmán*.

Interrupt, v. صرم کردن *şarm kardan*.

Interval, s. (space of time) عرصه *ārṣah*.

Intrenchment, s. حصار *haṣár*. کندک *kandak*.

Intricate, a. پچان *pechán*. مشوش *mashúsh*.

Invent, v. یافش نو آوردن *naw ávardan*. *yáftan*.

Investigate, v. اتفاخص کردن *iftaháy kardan*.

غیر مغلوب Invincible, a. نا مغلوب *ná maghlúb.* *ghayr maghlúb.*

غایب Invisible, a: *gháyab.*

دعوت Invite, v. طعمت دادن *tâmat dádan.*

سیلاب Inundation, s. *sayláb.*

آهن Iron, s. *åhan.*

آهنین Iron, a. (made of iron) *åhanin.*

ترتیب Irregular, a. بی ترتیب *be tartib.*

کردن Irrigate, v. شاداب کردن *shádáb kardan.*

آزردن Irritate, v. غصب کردن *ázardan. ghazb kardan.* هنجیدن *hanjidan.*

جزیره Island, s. *jazírah.*

او It, pron. *o,*

فیل ناب Ivory, s. عاج دندان فیل *dandán-i fil. náb-il fil.*

J.

شغال Jackal, s. *shaghál.* دمنه *damnah.*

بهمن January, s: *bahman.*

جرة Jar, s. *jarah.*

یاسمین Jasmine, s. سمن *samah.* *yásmin.* Jasmine-bosome'd, a. سمنبر *samanbar.*

چانه Jaw, s. *chánah.*

- Jealous, a. رشکین *rashkin*. غیر *ghir*.
- Jest, s. بذله *bažlah*. لطیفہ *latifah*.
- Jew, s. جهود *jahúd*. یہودی *yahúdi*.
- Jewel, s. جوهر *johar*. گوهر *gohar*.
- Join, v. (put together) پیوستن *paywastan*. بند کردن *kardan*.
band kardap.
- Join hands, v. دست بدست کردن *dast ba dast kardan*.
- Journey, s, سفر *safar*. راہ *ráh*.
- Joy, s. شادی *shádi*. دلخوشی *dil khúshí*.
- Judge, s. قاضی *kází*. حاکم *hákm*. مولی *múlī*.
- Judicial, a. مولوی *múlwi*.
- Juice, s. ما *má*. آب *áb*.
- July, s. مزداد *mardád*.
- Jump, v. جستن *jastan*.
- June, s. تیر *tír*.
- Just, a. صالح *şálaḥ*. عادل *ādal*.
- Justice, s. انصاف *insáf*. عدالت *ādálat*. معدلت *mâdalat*. داد *dád*.

K.

Keep, v. باز داشتن *báz dáshtan.* داشتن *dáshtan.*

Kennel, s. سگخانه *sagkhánah.*

Key, s. کلید *kalíd.*

Kick, v. پا زدن *pá zadan.* لجیز کردن *laj kardan.*

Kid, s. غایله *ghálah.*

Kill, v. قتل کردن *katl kardan.* خون کردن *khún kardan.* کشتن *kashtan.*

Kind, a. نرم دل *narm dil.* مهربان *mihrbán.* خوش *khúsh.* کریم *karím.*

King, s. پادشاه *pádsháh.* شاه *sháh.* سلطان *saltán.* شه *shah.* Oh king! شها *shahá.*

Kiss, s. بوسیدن *bosáh dúdan.* بوسیدن *bosídan.* To kiss the cheek, رخسار کردن *bos-i. rakhsár kardan.*

Kite, s. زغن *zaghan.* خلواج *khalwáj.*

Knapsack, s. جمعدان *jamāddán.*

Knee, s. زانو *zánú.*

Kneel, v. زانو زدن *zánú zadan.*

Knife, s. سکین *sakín.*

Knot, s. بند *band.* پیچ *pech.*

Know, v. دانستن *dánistan.* شناختن *shanákhtan.*

L.

Labour, s. کار *kár.* سعی *sāt.* جهد *jahd.* To labour, *jahd kardan.*

Ladder, s. درجات *darjah.* (pl. *darját.*)

Lady, s. بانو *bánú.* صاحبت *sháhibat.*

Lake, s. دریاچه *daryáchah.*

Lamb, s. خروف *kharúf.*

Lame, a. لنگت *lang.*

Lament, v. فریاد کردن *faryád kardan.* زاریدن *zárídan.* نالیدن *nálídan.*

Lamp. s. چراغ *charágh.* سراج *saráj.* The lamp of the kingdom, سراج الدولة *saráj-il dawlah.*

Lancet, s. نیشن *nesjí,*

Land, s. زمین *zamín.*

Language, s. زبان *zabán.* The Persian language, زبان فارسی *zaban-i fársi.*

Lantern, s. مشعل *mashál.* چراغپرہ *charághparh.* فانوس *fánús.*

Large, a. بزرگ *bazarg.* کلآن *kabir.* kalán.

Last, a. آخر *ákhar.* The last day, i.e., of judgment, آخر زمان *ákhar zamán.*

Late, a. دیر *der.*

Laugh, v. خندهیدن *khandídán.*

Law, s. قانون *kánún.* (pl. قوانین *kawánín.*) آئین مقدمة *makadamah.*

Lawful, a. محتول *mahlúl.* عدل *âdal.*

Lazy, a. نا بکار *ná bakár.* آواره *áwárah.*

Lead, s. سرب *sarb.* اسرب *asrab.*

Lead, v. براہ آوردن *ba ráh áwardan.* پیشو شدن *peshrú shudan.*

Leaf, s. ورق *warák.* برگ *barg.* (pl. اوراق *awrák).* A green leaf, برگ سبز *barg-i sabz.*

Leap, v. جستن *jastan.*

Learn. v. یافتن *yáflan.* دانش آموختن *dánash ámokhtan.*

Leather, s. چرم *charm.*

Leave, v. ماندن ترک کردن *tark kardan.* گذاشتن *gašáshlan.*

Left, a. چپ *chap.* یسار *isár.* The left hand, دست چپ *dast-i chap.*

Leg, s. پوز *poz.* ساق *sak.*

Legal, a. مشروع *mashrú.* حلال *halál.*

Legitimate, a. (a child) زاده *zádah.* حلال *halál zádah.*

Leisure, s. آسایش *ásáish.* فراغت *farághat.*

Lemon, s. • لیمون *limún.*

Lend, v. قرض دادن *karž dádan.*

Length, s. طول *túl.* درازی *darázi.*

Lent, a. مقروض *makrúz.*

Leopard, s. پار *pár.* A hunting leopard, چیته *chitah.* •

Leper, s. جداام *jazám.*

Letter, s. (of the alphabet) حرف *haraf.* (اہر epistle) نامه *námah.* خط *khat.*

Level, a. يکسان *eksán.* برابر *barábar.* To level with the earth, با زمین برابر کردن *bá zamin barábar kardan.*

Liar, s.: گوی *darogh goí.* خلوب *khalúb.* گذاب *gazáb.*

Liberty, s. آزادی *rahú:* رہا *rázádi.* رستگاری *rastgári.*

Library, s. کتابستان *katábistán.*

Lie, s. دروغ *darogh.* خلاف *khaláf.*

Lie, v. (recline) خسپیدن *khaspidan.* خفتن *khaftan.*

Lie, v. (as man with woman) جماع کردن *jamā kardan.*

Lie, v. (tell lies) دروغ گفتن *darogh guftan.*

حياة زندگی *zindagi*. عمر *ján*. *āmr*. جان *hayát*. Life-giving, بخش *bakhsh*.

Lift, v. برآشتن *bar áwardan*. بر آوردن *bar dáshtan*.

Light, a. (not heavy) سبک *sabak*. ناگران *ná garán*. Light-headed, سبکسر *sabak sar*.

Light, s. نور *núr*. روشنای *roshná:* شعله *shálah*. فروز *faroż*. Light of the world, نور جهان *núr-i jahán*.

Lightning, s. برق *bark*. آذر *ázar*.

Like, adv. مانند *mánand*. برابر *barábar*. آسا *ásá*. مرد اسا *wár*. Like a man, i.e., manly, *mardásá*. Like a king, وار شاه *sháh wár*.

Lime, s. کج *kaj*. نورت *núrat*.

Line, s. خط *khat*. Straight line, خط رست *khat-i rast*.

Linger, v. تردد کردن *tarádád kardan*. دیر رفتن *der raftan*.

Lion, *shir*. شیرانه *asad*. Bold as a lion, *shiránah*. Lion of the state, اسد الدولت *asad-il dawlat*.

Lip, s. لب *lab*.

Listen, v. گوش کردن *gosh shudan*. شدیدن *gosh kardan*. استماع کردن *istamā kardan*. شنیدن *shantdan*.

Literal, a.. حرف بحرف *haraf ba haraf.*

Little, a. اندک *andak.* کم *kam.* خورد *khúrd.*

Liver, جگر *jígar.*

Lizard, s. کرباش *karbásh.* ورل *waral.*

Load, s. بار *bár,* حمل *haml.* Carrying a load, a.
بار گیر *bár gír.*

Load, v. (burden) حمل کردن *haml kardan.* بار
توب تیار کردن *bár bastan.* (a gun) بستن
top tiár kardan.

Lock, s. قفل *kafal.*

Lock, v. مغل کردن *makfal kardan.* بسته ساختن
bastah sákhtan.

Locust, s. جراد *jarád.* ملح *malkh.*

Long, a. دراز *daráz.* مدبید *madid.* Long may it
be, i.e., may it long continue, دراز باد *daráz bád.*

Look, v. نظر کردن *nazar kardan.* nagrastan.

Looking-glass, s. آینه *áyinah.*

Loose, a. کشاده *kashádah.* نا بسته *ná bastah.*

Loquacious, a. پر گو *pur gú.*

Lord, s. سلطان *saltán.* صاحب *şáhib.* خداوند
khadáwand. خواجه *kh'ájah.*

Lose, v. یافتن *yáftan.* زیان *zián.* گم کردن *gam
kardan.*

Loss, s. زبان *zíán.* نفس *náks.*

Lost, a. گم *gam.*

Love, s. عشق *âshk.* ميل *mayl.* مودت *mawadat.*

محبت *maḥbat.* آرزو *árzú.* The road of
طريق عشق پر love is full of grief and misery,
آشوب و آفت است *tarík-i âshk pur áshúb o áfat ast.*

Low, a. فرو *farú.*

Lucky, a. بختیار *bakhtiyár.* نیک بخت *nik bakht.*

Lukewarm, a. نیم گرم *ním garm.*

Lump, s. پاره *párah.* لقمة *laqmah.*

Luncheon, s. جاشت *chásht.*

Luxury, s. نعمت *námat.*

M.

Machine, s. آلات *álat.* (pl. *áláṭ.*)

Madman, s. مجنون *majnún.* دیوانه *diwánah.*

The house of a madman, i.e. mad-house;
بیت المجنون *bayt-il majnún.*

Magazine, s. انبار *nabar.* (pl. *ambár.*)

Magistrate, s. پیشکار *peshkár.* منصبدار *mansabdár.*

. فوجدار *fawjdár.*

Magnanimity, s. غیرت *ghayrat.*

Magnificent, a. عزیز *âziz.* جلیل *jalil.* شریف *sharif.*

Majesty, s. حضرت *hazrat.* جلالت *jalálat.*

Maintain, v. (a family) پروردن *parwardan.*

Maintenance, s. پرورش *parwarish.* روزی *rozi.*

Make, v. ساختن *sákhtan.* کردن *kardan.*

Male, a. نر *nar.* Male and female, نر و ماده *nar o mádah.*

Malice, s. غرض *gharz.* شرة *shirat.* تلخی *talkhi.*

Man, s. (mankind) ادم *adam.* (a person) مرد *mard.*

Manage, v. (an affair) تدبیر کار کرن *tadbir-i kár kardan.* (an animal) حکم نمودن *hukm namúdan.*

Mane, s. عرق پش *ârk.* *pash.*

Manifest, a. ظاهر *záhar.* پیدا *paydá.* منصوص آشکار *áshkár.* پدید *padíd.*

Manly, a. مردانه *mardánah.*

Manner, s.: عادت *dastúr.* دستور *jahat.* جہت *âdat.* آئین *áyin.* طریق *tarík.* وجه *wajh.*

Many, a. چندان *chand.* چند *chandán.*

Map, s. رهنمایه *rahnámah.* صورت دنیا *sírat-i dunyá.* نقش *naksh.*

Marble, s. رخام *rakhám*.

March, s. (the first month in the Persian calendar) فروزدین *farozdín*.

Mark, s. اشارت *ashárat*. نشان *nashán*. داغ *dágh*.

Market, s. بازار *bázár*.

Marriage, s. عروس *ârús*. مکاح *nakáh*.

Marsh, s. اجم *ajam*. ورغ *wargh*.

Master, s. (of a trade) راستکار *rástkár*. استاد *astád*. اوستاد *awstád*.

Mat, s. بوریابان *búryá*. Matmaker, بوریابان *búryú-bán*.

Matchless, a. بی همال *be hamál*.

Maxim, s. حکمت *hikmat*.

May, s. خورداد *khúrdád*.

Mean, a. خور *khúr*. حقیر *hakír*. ناکس *nákas*.

Meaning, s. معنی *mâni*. مضمون *muzmún*. What is the meaning? چه معنی *chih mânî*.

Measure, s. مقدار *maqdár*. قفینه *kafinah*. The measure is full, پر آمد *pur ámad*. قفینه پر *kafinah pur*.

Measure, v. قیاس کردن *paymúdan*. پیمون *ktás kardan*. مساحت کردن *masáhat kardan*.

Meat, s. گوشت *gosht*.

Medicine, s. دارو *dawá*. دارو *dárú*.

Meditate, v. اندیشه کردن *andeshah kardan*.

Meet, v. ملاقات کردن *malákát kardan*. رو برو شدن *rú ba rú shudan*. مقابلت کردن *makábalat kardan*.

Melancholy, a. دلشکسته *dil shakastah*. خاطر آفرینش *kháṭar ázárðah*. افسردگی *afsardah*. نیره *terah*.

Melon, s. سفنجه *safanjah*. Water-melon, s. بطيخ *batíkh*.

Melt, v. گداختن *gadákhtan*.

Memory, s. یاد *yád*. خاطر *kháṭar*. حفظ *hafz*.

Mend, v. مرمت کردن *marmat kardan*. اصلاح کردن *asláh kardan*.

Mention, v. ذکر کردن *zikr kardan*. یاد کردن *yád kardan*.

Merchandise, s. بازار *tajárat*. تجارت *bázár*.

Merchant, s. تاجر *tájar*. بازارگان *bázárgán*. سوداگر *sawdágar*.

Mercy, s. رحمت *rahmat*. نرم دلی *narm dili*.

Merry, a. شاد *shád*. دلخوش *dilshád*. دلخوش *dilkhúsh*.

Method, s. طریق *wajah*. وجہ *tarík*.

Middle, s. میان *mián*. نیم *ním*? (midnight) نیم روز *ním roz*. شب *ním shab*. (mid-day)

Milk, s. شیر *shir.*

Mill, s. آسیا *ásyá.* Mill-stone, سنگ آسیا *ásyá sang.*

Mind, s. خاطر *khátar.* هوش *hosh.*

Mine, s. معدن *mâdan.*

Miser; s. طمعکار *tamâkár.*

Miserable, a. بی چاره دردمند *dardmand.* be chûrash. دلشکسته *dil shakastah.*

Misfortune, s. آفت محنّت *mihnat.* بلا *balá.* آفتاب *áfat.* آشوب *áshúb.* Full of misfortune, پر آشوب و آفت *pur áshúb o áfat.*

Mist, s. تار *tár.*

Mistake, s. سهو *sahú.* To make a mistake, سهو کردن *sahú kardan.*

Mix, v. آمیختن *ámekhtan.* کردن *mazáj kardan.* To mix water with wine, آب در شراب مزاج کردن *áb dar sharáb mazáj kardan.*

Mob, s. خلق *khalk.*

Model, s. برنامه *barnámah.* کار نامه *kár námah.* رسم *rasm.*

Modest, a. نامغور *ná maghrúr.* مودب *mawadab.* خجل *khajal.* شرمگین *sharmgin.*

- Moist, a. ترین *tarin*. نم *nam*. سیراب *ser áb*.
- Moment, s. دم *dam*. In one momént, يک دم *ek dam*.
- Monday, s. دو شنبه *do shambah*.
- Money, s. نقد *nakd*. درم *daram*. دینار *dinár*. نقرة *nakrał*. I have no money, هرما نقد نیست *mará nakd níst*.
- Monkey, s. میمون *maymún*. بوزنه *boznah*.
- Month, s. ماه *máh*.
- Moon, s. ماه *máh*, و *mah*. Full moon, s. بدر *badr*.
- More, a. زیاده *ziádah*. افزون *afzún*. اکثر *akşar*.
- Morning, s. صبح *šab̥*. سحر *sahar*. فجر *fajar*.
- Morrow, s. فردا *fardá*.
- Morsel, s. لقمه *lakmah*.
- Mosque, s. مسجد *masjad*.
- Moth, s. پروانه *parwánah*.
- Mother, s. مادر *mádar*.
- Move, v. (to displace) جنبدن *janbídan*. بر *bar* داشتن *dáshtan*. روان کردن *rawán kardan*.
- Mount, v. (a horse) بر نشستن *bar nishastan*. سوار شدن *sawár shudan*.

Mountain, s. کوه *koh.* جبل *jabl.*

Mourn, v. نالیدن *nálidán.* زاریدن *zárídan.* غم *għam dáshtan.*

Mouse, s. موش *músh.*

Mouth, s. دهان *dahán.* دهن *dahn.*

Much, a. and adv. چند *chand.* بسیار *basyář.*
بیش *þesh.*

Mud, s. گلن *gil.* طین *tín.*

Murder, s. خون *khún.* اهلاک *ahlák.*

Music, s. ادوار *adwár.* علم *âlm.*

Musician, s. مطرب *muṭrib.* Oh pleasant musician,
sing freshly and newly, خوش نوا بگو, *khúsh nawá bago,*
تازه بتازه *tázah ba tázah,* no بنو *no ba no.*

Musk, s. مشک *mashk.*

Musket, s. بندوق *bandúk.* بنداق *bandak.*

Mussulman, s. مسلم *maslám.*

Mustard, s. خردل *khardal.*

Mutter, v. لندیدن *landídán.*

N.

Nail, s. (of the hand) ناخن *nákhán*. (of iron, &c.)

میخ *mekh*.

Naked, a. بی پوش *be posh*. برهنه *barhnah*. معری *mâri*.

Name, s. نام *nám*. اسم *ism*. In the name of God, بسم الله *bism-ilallah*.

Narrow, a. تنگ *tang*. چست *chast*. Narrow road, راه تنگ *râh-i tang*.

Nation, s. قوم *kúm*. خلق *khalk*.

Near, adv. قریب *kareb*. نزدیک *nazdik*. نا دور *ná dûr*.

Necessary, a. ضروری *zarúri*. ضرور *zarúr*. ضرورة شایسته *sháyastah*. مهم *lázm*.

Neck, s. عنیق *gárdan*. گردن *ğardan*.

Necklace, s. چنبر *chambar*. گلو بند *galú band*. قلادت *kaládat*.

Neglect, v. غلت کردن *ghafat kardan*. فوت *fút*. قصور کردن *kaşúr kardan*. نمودن *namúdan*.

Negro, s. حبشي *habshi*. احابس *ahábas*. (pl.) زنگی *zangi*.

Neigh, v. زنودن *zanúdan*.

Neighbour, s. همديوار *hamdiwár*. همسايه *hamsáyah*.
مجاور *majáwar*.

Neither, conj. ده *nah*. Neither the one nor the other, ده يك ده *nah ek nah dígar*.

Nest, s. آشيانه *áshyánah*. آشيا *áshyá:*

Net, s. دام *dám*. كمند *kamand*. شبكت *shabkat*.

Never, adv. هرگز *hargiz*.

Nevertheless, conj. با وجود *bá in hamah*. با يين همه *bá wajúd-i in hamah*.

Neutral, a. مياندار *míándár*.

New, a. نو *no*. تازه *tázah*.

News, s. اخبار *akhbár*. خبر *khabar*.

Next, a. نزديك *nazdík*. ديك *dígar*. (as, next year, دېگر سال *dígar sál*.)

Night, s. شب *shab*. ليل *layl*. Night and day, شب و روز *shab o roz*. A dark night, شب تاريک *shab-i tárik*.

Nightingale, s. بلبل *balbal*. عند ليل *ând layl*.

Nine, a. ده *nuh*.

Nineteen, a. نوزده *nozdah*.

Ninety, a. نون *nawad*.

No, adv. نه nah. ما má. لا lá. There is
no hope, اميد نیست amed nist.

Noble, a. شریف sharif. شرف sharf.
بزرگوار bazargwár. ارجمند arjmand.

Nobody, s. هایچکس hechkas.

Noise, s. آواز áwáz.

North, s. شمال shamál.

Nose, s. بینی biní. انف anf. Noseless, بی انف be anf.

Nosegay, s. دسته dastah. گل دسته gul dastah.

Nothing, s. ناچیز ná chiz. هیچچیز hech. It is
nothing, چیز نیست chiz nist.

Notwithstanding, prep. با وجود bá wajúd. Not-
withstanding all this, با وجود این همه bá
wajúd-i in hamih.

November, s. آذر ádar. رمزان ramzán.

Nourish, v. پرورش parwardan. دادن dádan. پروردan
parwarish. Nourishing the poor, غریب gharib parwar.

Now, adv. اکنون imhál. حالاً hálá. aknún.

Nowhere, adv. هیچگاه hechgáh.

Nuisance, s. ازارش azáriš.

Number, v. (to count) شمار کردن *shamír kardan.*

شمردن حساب ساختن *hisáb sákhtan.* *shamárden.*

Numerous, a. كثير *kaśir.* بسيار *bisyár.* عديد *ādid.*

Nut, s. جوز *júz.*

O.

Oath, s. حلف *half.* سوگند *sawgand.*

Obedient, a. امتثال *imtaṣál.* مطيع *maṭī.*

Obey, v. امتثال کردن *shanídan.* شنیدن *imtaṣál kardan.*

Obsolete, a. بطال *batál.* مهملا *mahmal.*

Obstacle, s. منع *munād* (pl. *mawánād*) موانع *had.*

Obstinate, a. خودسر *khúdsar.* مستمرد *matmarad.*
سنگین *satez ṣar kash.* ستیز سرکش *sangīn.*

Obtain, v. یافتن *yáftan.* ورزیدن *warzídan.* آندوختن *andokhtan.*

Occasional, a. اتفاقی *itfáki.* امداده *ámailánah.*

Occupation, s. اشتغال *ishtaghál.* کارگذاری *kár gazári.*

Occupied, a. مشغول *mashghúl.*

October, s. آبان *ábán.*

Offend, v. اضطراب کردن *iżtaráb kardan.* آزردن *ázardan.*

Offer, v. عرض کردن *ārż kardan.*

Office, s. دفتر خانه *daftár khánah.* کار خانه *kár khánah.*

Officer, s. سردار *sardár.* عملدار *āmldár.*

Often, adv. چند بار *chand bár.* دفعه *dafātan.*

Oh! interj. آی *ay.* واہ *wáh.*

Oil, s. روغن *roğhan.* Oil-bottle, روغن دان *roğhan dán.*

Old, a. پیر *pir.* ساله *pur sálah.* قدیم *kadím.*

Olive, s. زیتون *zaytún.* Olive-tree, زیتونت *zaytúnat.* زیتونی *zaytúní.* Olive-garden; زیتوفی *zaytúfi.*

On, prep. بر *bar.* علی *ālay.* در *dar.*

Once, adv. باری *bári.* یک بار *ek bár.*

One, a. یک *ek* or *yak.* One by one, یک یک *ek ek.*

Only, adv. همان *hamán.* فقد *fakd.*

Open, v. کشادن *kashádan.*

Opinion, s. رای *rát.* تدبیر *tadbír.* پندار *pandár.*

Opium, s. أفعون *afiún.*

Opportunity, فرصة *farṣat.* بوبت *nawbat.* محل *maḥal.*

Oppose, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan.*
اعتراف شدن *iṭaráṣ shudan.*

Opposite, a. مقابل رو برو *rú barú. makábal.*

Oppress, v. ظلم کردن *zalm kardan.* جفا کردن *jafá kardan.*

Or, conj. يا *yá.*

Orange, s. نارنج *náranj.*

Order, (command) v. فرمان دادن *farmán dádan*
فرمودن حکم کردن *hukm kardan. farmúdan.*

Order (set in order), v. ترتیب ساختن *tartíb sákhṭan.*

Ornament, v. آرامشتن *árástan. pirástan.*

Orphan, s. بی پدر و مادر *be padar o mádar.* یتیم *yatim.*

Ostrich, s. اشتر مرغ *ashtar margh.*

Other, a. دیگر *dígar.*

Oven, s. تون *tún.*

Overseer, s. گماشتہ ناظر *gamáshtah. názar.* داروغہ *dároghah.*

Overwhelm, b. غول کردن *ghúl kardan.*

Out, adv. بیرون *bírún.* بدر *badar.*

Owe, v. وام داشتن *wám dáshtan.*

Owl, s. بوم *búm.*

Own, a. خویش *khúd.* خود *kh'esh.* •

~~Ox~~, s. گاو شنگ *gáo shúng.* Ox-goad,

P.

Pain, s. درد *dard.* الم زحمت *ilm zahmat.*

Paint, s. آب رنگ *áb rang.* بهرمان *bahrmán.*

To paint, v. نگاریدن *nagáridan.* تصویر کردن *tašwír kardan.*

Pair, s. زوج *zúj.* جفت *jaft.*

Palace, s. سرای *sarái.*

Pale, a. زرد *zard.*

Palm tree, s. خرماء *kharmá.* تار *tár.*

Pan, s. تابه *tábah.*

Paper, s. کاغذ *kágház.*

Paradise, s. فردوس *fardús.* بهشت *bahisht.* جنت *janat.*

Parallel, a. برابر *barábar.* متوازی *matwázi.*

Pardon, v. معذور کردن *mâzûr kardan.* آمرزیدن *ámarzidan.*

Parents, s. pl. والدان *wáladán.* پدر و مادر *padar o mádar.*

Parrot, s. طوطی *túti.*

Part, s. حصه *hişah.* تنصیب *naşib.* بهرة *bahrat.* جز *jaz.*

Partition-wall, s. دیوار *pardah.* پردہ *pardah.* diwár.

Partner, s. حصہدار *hişahdár.* همال *hamál.*

Partridge, s. کبک *kabk.*

Pass, v. گذاشتن *gazáshtan.* گذشت *gazáshtan.*
(the past time) زمان *zamán-i gazáshtah.*

Patience, s. صبر *sabr.* شکیب *shakib.* احتمال *ihtamál.* بردازی *bardári.*

Patient, a. صبور *şabür.* خود دار *khúd dáर.* شکیبند *shakibandah.*

Patron, s. حافظ *háfaz.*

Pay, v. گذار کردن *gazúr kardan.* طلب کردن *talb kardan.*

Peace, s. سلامت *saláh.* سلاح *salámat.*

Peacock, s. طاوس *táús.*

Pearl, s. لولو *lólo.* در *dar.*

Peasant, s. دهقان *dahkán.*

- Pen, s. قلم *kalm*. خامه *khámah*. To make a pen, *kalm sarásh kardan*.
- Penknife, s. قلم تراش *kalm tarásh*.
- Pen-reed, s. (for making the Persian pen) نال *nál*.
- Pension, s. وظيفة *wazífah*.
- People, s. خلق *khalk*. اهل *ahl*.
- Pepper, s. فلفل *fúlfal*.
- Perceive, v. شناختن *shánáftan*. دریافتن *daryáftan*. دانستن *dánistán*.
- Perfect, a. پرداخته *pardákhlah*. متمم *matámam*. سرآمد *sar ámad*.
- Perfume, s. بو *bú*. بخور شمیم *shamím*. *bakhúr*.
- Perhaps, adv. شاید *sháyad*. اتفاقاً *ítáfákāñ*. (In Arabic) يمكن *yamkinu*.
- Perish, v. هلاک شدن *halák shudan*.
- Perjury, s. حلف دروغ *half darogh*.
- Permanent, a. پایینده *páyindah*. استوار *astwár*.
- Permission, s. رخصت *rukhsat*. اجازت *ajázat*. رضا *razá*.
- Perplex, v. آشفتن *áshaftan*.
- Perplexed, a. منضرب *maztarab*. پریشان *pareshán*.
- Persevere, v. استمرار کردن *istamrár kardan*. اقامت کردن *makaym shudan*. مقیم شدن *akámat kardan*.

Persia, s. ایران *írán.* Persian, s. and a. پارس *párs.* ایرانی *íráni.* فارسي *fársi.*

Person, s. نفس *nafs.* وجود *wajúd.* A person (or soul) stained with gluttony, شره آلود *álud.* نفس *nafs-i sharah*

Perspiration, s. رشحت *rishhat.* عرق *árk.*

Petition, s. عرض *árz.* سوال *sawál.* خواست *kh'ást.* طلب *!alb.*

Pheasant, s. تذرو *tażrú.*

Philosopher, s. حکیم *hakím.* (pl. حکما *hakmá.)*

Pickaxe, s. کلند *kaland.*

Picture, s. نقش *naksh.* تصویر *taşwir.*

Piece, s. باره *párah.*

Pierce, v. تافتن *táftan.* خستن *khastan.*

Pigeon, s. کبوتر *kabútar.*

Pilgrim, s. حاجی *hájí.*

Pillar, s. ستون *satún.*

Pillow, s. پستر *pastar.* بستر *bastar.* گستر *gastar.* بالش *bálish.*

Pipe, s. (for smoking) قلیون *kaliún.* حقہ *hakah.* Pipe-bearer, حقة بردار *hakah bardár.*

Pitch, v. (a tent) ضرب کردن *zarb kardan.*

Pitch, s. قار *kár.*

Pitcher, s. کوزه *kozah.*

شفقت Pity, s. رحم *rahm*. مرحمة *marhamat*. shafkat.

[N.B.—Negative adjectives formed in English by affixing “less” to the positive substantive, may be formed in Persian by the rule mentioned under letter I. (*vide* N.B. letter I.) Thus from “pity,” رحم *rahm*, we have “pitiless” (without pity), بـلا رـحـم *balárahm*, or بـي رـحـم *bi rahm*, as “a pitiless man,” مرد بـي رـحـم *mard-i be rahm*.]

Place, s. (گاه *gáh*, in composition only.) جای *jái*.
موضع *mawzâ*.

Plain, s. صحراء *sáhrá*. میدان *maydán*. عرصه *ârshah*.

Plaintiff, s. دار دعوي *dâway dár*. مدعوي *madâway*.

فريادي *faryádi*. مدعى *madây*.

Plank, s. تخته *takhtâh*. کاراسته *kárastah*.

Plant, v. غرس *ghars*. کردن *kardan*. نشاندن *nashádan*.

Play, v. بازي *bázi*. کردن *kardan*. بازیدن *bázidan*.

قمار بازي *kamár bázi*. کردن *kardan*. (gamble)

قماز باختن *kamár bákhtan*.

Pleasant, a. لطيف *latif*. دلپذير *dil pazir*. خوش *dilsáz*. ~~لطف~~ *lúsh*.

Plenty, s. برکت *barkat*. بسياري *bisyárt*.

Pliable, a. آسان پچ *ásán pech.*

Plot, v. تشاور شدن *kaşad kardan.* قصد کردن *tasháwar shudan.*

Ploughman, s. دهقان *zamín kand.* کند *dnhkán.*

Plunder, v. غنیمت کردن *salb kardan.* سلب کردن *għanimat kardan.*

Poetry, s. نظم *nazm.* مشنوي *maṣnawi.*

Point, s. نکته *nok.* نیش *nesh.* سر *sar.* نوک *naktaḥ.*

Point out, v. اشارت کردن *ashárat kardan.* (to show)

Poison, s. زهر *zahr.*

Police, s. (man) دار چوکی *chokidár.* (magistrate), فوجدار *fawjdár.*

Polish, v. تشویف دادن *parūákhtan.* پرداختن *tashwif dādān.* صقل کردن *ṣakl kardan.*

Polite, a. لطیف *latif.* ذو ادب *zú adab.*

Pomegranate, s. رمان *ramán.* نار *nár.*

Poor, a. بی مال *bí mál.* فقیر *fakír.* درویش *darwesh.* غریب *gharib.*

Porter, s. (carrier) حامل *hámál.* بارگیر *bár gír.* دربان *darbán.* بردار *bardár.* دروان *darwán.* (gatekeeper)

Possess, v. داشتن *dáshtan.* ضبط داشتن *zabt*
dáshtan.

Possible, a. ممکن *mamkin.*

Potatoe, s. آلو *álú.*

Poverty, s. فقر *fakr.* ضرورت *zarúrat.*

Pear, v. ریختن *rekhtan.* ریز کردن *rez kardan.*

Powder, s. (gunpowder) باروت *bárút.*

Power, s. قدرت *kadrat.* طاقت *tákat.* قوته *kút.*
 اقتدار *iiktadár.* مملکت *mamlakat.*

Powerful, a. بزرگوار *buzargwár.* قادر *kádar.*

Practise, v. تجربت کردن *tajribat kardan.*
 آزمودگی *ázmúdagı kardan.*

Praise, s. شکر *shakr.* حمد *hamd.*
 منة *minat.*

Praise, v. ستدون *pásandidan.* پسندیدن *satúdan.*

Prayer, s. نماز *namáz.* دعا *duā.*

Precipice, s. ورطة *warṭat.*

Prefer, v. تقدیم نمودن *tákdir namúdan.*
 ترجیح کردن *pesh dáshtan.* داشتن *tarjih kardan.*

Pregnant, a. حامله *hámlah.*

Prepare, v. مستعد ساختن *mastád sákhtan.*
 پرداختن *pardákhtan.*

Present, s. نذر *nazr*. داد *dád*. بخشیش *bakhshish*.

Present, a. حاضر *házar*. موجود *mawjúd*. To be present, *házar shudan*.

Preside, v. سردار شدن *sardár shudan*.

Pretend, v. صورب دروغ کردن *şúrat dareğiz kardan*. طلب دروغ کردن *talb darogh kardan*.

Pretty, a. خوبی *khúbrúi*. لطیف *latíf*. جمیل *jamil*.

Prevent, v. منع کردن *manā kardan*.

Prey, s. شکار *shakár*. صید *şayd*.

Price, s. قیمت *kímat*. بہا *bahá*. (of provisions) نرخ *nirakh*.

Pride, s. غرور *gharúr*. عزّم *âzam*. خود پرستی *khúdparastí*.

Priest, s. امام *amám*.

Prince, s. شاهزاده *sháhzádah*. امیر *amír*.

Principally, adv. بغايت *bagħáyat*. اولًا *awalan*.

Prison, s. قید خانه *kayd khánah*. زندان *zandán*.

Prisoner, s. قیدی *kaydi*.

Privacy, s. گوشہ *goshah*. خلوتی *khilwati*. To seek privacy, گوشہ گرفتن *goshah gáriftau*.

خلوٰت خانہ *zánánah.* Private apartments, s.

حرم *haram.* حکیمت خانہ *khilwat-khánah.*

پوشیدہ *poshídah.* Private, a.

معقول *mâkúl.* Probable, a. مُحتمل *mahtamal.*

خرطوم *khartúm.* Proboscis, s.

اشتہار کردن *ishtahár kárdan.* اشتہار (make proclamation) آشکارہ کردن *áshkárah kardan.*

اشتہار نامہ *ishtahár námah.* Proclamation, s.

حاصل *háṣal.* Produce, s.

اوستادگی *kár.* کار Profession, s. (business) پیشہ *peshah.* awstádagí.

نفع *nafâ.* سود فایدہ *súd.* Profit, s.

متقدم *matakadám.* افراز *afráz.* Prominent, a.

وعدت *wâdat.* عهد اقرار *ikráz:* Promise, s.

جتنی *hajat.* دلیل Proof, s.

لایق *wájab.* واجب مناسب *manásib.* Proper, a.

وقت مناسب *lákk.* It is not the proper time, نیست *wakt-i manásib nist.*

پیغمبر *ptygħámbar.* رسول *rasúl.* Prophet, s.

مدعی *madāay.* Prosecutor, s.

بخت *bakht.* مبارکی *mabáraki.* Prosperity, s.

دولت *faláḥ.* فلاح *dawlat.*

حمایت دادن امان دادن *amán dádan.* Protect, v. *hamáyat dádan.*

پرست خود *khúd parast.* مغورو *maghrúr.* Proud, a.

دليل دادن *dalil dádan.* مقر *gawáhi makarar kardan.* ثابت کردن *az gawáhi makarar kardan.* از گواهی ثابت کردن *sábat kardan.*

مثيل *másł.* Proverb, s.

صوبه دار *súbah dári.* صوبه دار *súbadár.* سوبدار *súbah dár.* Province, s. (as, "governor of a province," or in the army, "sergeant")

ولایت دیار *díár.* مملکت *mamlakat.* Province, s. صوبه *súbah waláyat.*

توشه خورد *toshah khúrd.* Provisions, s.

بصیرت فهم *baṣírat.* Men of prudence, a. *ahl-i baṣírat.* Prudence, s.

هوشیار هشیار *hashyár.* Prudent, a.

آشکاره کردن *áshkarah kardan.* Publish, v.

کشیدن *kashídán.* Pull, v.

مغرفت *maghráft.* Pump, s.

عقوبت سیاست کردن *siásat kardan.* Punish, v. دادن *âkúbat dádan.*

مرید *maríd.* Pupil, s. (scholar)

خالص پاک *khálás.* Pure, a. صافی *pák.* پارسا *pársá.*

Purse, s.: کیسہ *kísah*.

Pursue, v. در پس آمدن *dar pas ámadan*. در پس رفتن *dar pas raftan*.

Put, v. نهادن *nahádan*. نشاندن *nashándan*. نشیدن *nashídan*.

Puzzle, v. پریشان ساختن *pareshán sákhtan*.

Q.

Quadruped, s. حیوان چارپا *haywán-i chár pá*.
چارپا *chár pá*.

Quail, s. سمانی *samání*.

Quantity, s. قدر *kadr*. مقدار *makdár*. What quantity? i.e. how much? چه قدر *chih kadr*.

Quarrel, v. ستیزه کردن *satezah kardan*.

Quarrelsome, a. فتنه جوی *fitnah joč*. تیز مزاج *tez mazáj*. ستیزندہ *satezindah*.

Quarter, s. (fourth part) چهارمی *chahárami*. پارہ *párah-i chaháram*.

Queen, s. ملکت *malikat*. سلطان *saltan*. امیرۃ *amírat*.

Question, s. سوال *sawál*. منسول *masúl*. (an appellant) سوال دہ *sawál dah*.

Quick, a. زود *zúd*. شتابان *shatábán*. تبر رو *tez raw*. تیز *tez*. چست *chast*.

Quicksilver, s. سیماب *símáb*.

Quietly, adv. با راحت *bá ráhat*.

Quite, adv. تمامًا في الجملة *tamáman*. *fi 'l-jamlah*.

R.

Rain, s. باران *bárán*. To rain, *bárídan*.

Rainbow, s. کمان آسمان *kamán-i ásmán*. طوق بهار *ṭawk-i bahár*.

Raise, v. فراز کنیدن *bar dáshtan*. برداشت *faráz kambídan*. افراختن *afrákhtan*.

Rank, s. (station in life) مرتبه *martabah*. جاه *jáh*. منصب *manzalat*. منزلت *manṣab*.

Ransom, s. بپار خلاص *bahá-i khalás*. فدا *fadá*.

Rapid, s. شتابان *shatábán*. تیز رو *tez raw*. زود *zúd*.

Rare, a. نادر *nádar*. Of rare beauty, نادر الحسن *nádar al-ḥasn*.

Rash, a. متهور *mathúr*. بی تدبیر *be tadbír*.

Rat, s. خردون *khardún*.

Ratify, v. مقرر کردن *maḳarar kardan*. استقرار کردن *istakrár kardan*.

- Ravage, v. ویران کردن *wirán kardan.*
- Raw, a. نا پخته *ná pakhtah.* خام *khám.*
- Ray, s. پرتو *partaw.*
- Read, v. خواندن *kh'ándan.*
- Ready, a. مستعد *mastād.* حاضر *házar.*
- Rear, s. (guard) لشکر *pas lashkar.*
- Reason, s. سبب *sabab.* وجہ *jahat.* وجہ *wajah.*
For this reason, *az in sabab.*
- Rebuke, v. ملام دادن *malám dádan.*
- Receipt, s. قبولیت *kabúlyat.* پذیر *pazír.*
- Receive, v. یافتن *yáftan.* پذیرفتن *pazíraftan.*
- Recently, adv. نو *no.* Recently read, نو خوانده *no kh'ándah.*
- Recompense, s. عوض *üz.* مكافات *makáfát.*
- Reconcile, v. همدل کردن *hamdil kardan.* مصالحت *khátar kardan.* خاطر کردن *máṣálahat kardan.*
- Records, s. سرشته *sarishtah.* دفتر *daftar.* Record-office; دفتر خانه *daftar khánah.*
- Recover, v. باز یافتن *báz yáftan.* وجد کردن *wajad kardan.*
- Red, a. سرخ *sarkh.* گلگون *gulgún:*
- Reed, s. قص *kaṣb.* (pen) قلم *kalam.*

پندار Reflection, s. (thought) *andeskah*. آندیشه *andeskah*
pandár. ملاحظه *maláhazah*. تأمل *táamal*.

تازة Refresh, v. *dilkhuš kardan*. دلخوش کردن *dilkhuš kardan*.
tázah kardan. کردن

منع Refuse, v. *manā kardan*. کردن

مُنْسَوْل Reject; v. *bar taraf zadan*. بر طرف زدن *bar taraf zadan*.
nakhsúl kardan. کردن

لجام Reins, s. *lagám*. عنان *ānán*. لجام *lagám* (pl.
lajím)

شاد Rejoice, v. خاطر شاد شدن *kháṭar shád shudan*.
dilkhuši namúdan. دلخوشی نمودن

رها Release, v. خلاص کردن *khalás kardan*. کردن *rahá kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

معونت Relieve, v. دستیاری دادن *dastyári dádan*. کردن *māwanat kardan*.

ملت Religion, s. اسلام *aslám*. دین *dín*. ملت *milat*.

ماندن Remain, v. قرار کردن *karár kardan*. باقی شدن *báki shudan*.

علاج Remedy, s. چاره *chárah*. دوا *dawá*. آلالج *áláj*.

ذرا Remember, v. یاد داشتن *yád dáshtan*. آوردن *árden*. با *kháṭar áwardan*. خاطر نشان یافتن *kháṭar nashán yáftan*.

اضطراب Remorse, s. خاطر دلشدخت *dilshadat*. دلشدخت *iżtaráb-i kháṭar*.

Rent, s. كرایه *karáyah*. Paying rent, i.e., a tenant,
كرایه دار *karáyah dár*.

Repairs, s. مرمت *marmat*. To repair, مرمت کردن
marmat kardan.

Repeat, v. رجع کردن *rajâ kardan*.
رجوع کردن *rajû kardan*.

Repent, v. پشیمان شدن *pashimán shudan*.

Report, s. (official statement) تلخیص *talkhiṣ*.

Reproach, v. ملامت کردن *malámat kardan*. ملام نمودن
malám namúdan.

Repulse, s. دفع *dafâ*. رد *rad*. حرمان *harmán*.

Request, v. عرض کردن *ârz kardan*. خواستن
طلب کردن *kh'ástan*.

Reservoir, s. آبدان *ábdán*.

Resign, v. ترك کردن *tark kardan*. فراغ کردن
تسليم شدن *taslim shudan*.

Resist, v. مخالفت کردن *makhálafat kardan*. مقاومت نمودن
makáwamat namúdan.

Resolution, s. (determination) قصد *kaṣd*. عزیمت
ازیمات.

Respect, s. (reverence) احترام *iltáfát*. اعتبار *âtabár*.

Rest, s. آرام *árám*. آسایش *ásáyish*. راحت *ráhat*.
The rose of rest is not without the thorn of
trouble, يختار مختن نیست
گل راحت *gul-i ráhat be khár-i mihnat níst*.

آرامیدن Rest, v. آرام áram *yáftan.* • يافتن áramidañ.

ضبط کردن Restraine, v. حد نمودن *had namúdan.* *żabt kardan.* در مشت کردن *dar masht kardan.* .

حاصل Result; s. نتیجه *natiżah.* *ḥáṣal..*

باز یافت Resumption, s. باز *báz yúfi.*

حشم Retinue, s. سواری *sawári.* *ḥashm.*

باز رفتن Retreat, v. باز زدن *báz zadan.* باز *báz* *raflan.*

باز رفتن Return, v. رجوع کردن *rajū kardan.* گردیدن *báz raftan.* باز آمدن *báz ámadan.* *gardidán.*

پاداش Revenge, s. انتقام *intakám.* کین *kín.* *pádásh.*

مال گذاری Revenue, s. بخارج *kharáj.* مال *mál gazári.* . رسوم *rasím.* حاصل *ḥáṣal.*

عصیان Revolt, v. فتنه انگیختن *fitnah angekhtan.* فتنه شدن *fitnah shudan.* کردن *āşíán kardan:*

عاقبت Reward, s. اجرت *sawáb.* ثواب *ajrát.* *âkabat.*

برنج Rice, s. *baranj.* رنژ *ranz.*

دولتمند Rich, a. توانگر *dawlatmand.* *tawángar.*

مالدار *máldár.*

واجب **مناسب** *manásab.*

wájab. Right (hand) a. راست *rást.*

Ring, s. حلقہ *halkah.* انگشتی *angashtari.* گردانہ *gardánah.*

Ringlet, s. زلف *zalf.*

Ripe, a. رس *ras.* بختہ *pakhtah.*

Rise, v. بُر آمدن *bar ámadan.* خاستن *khástan.* استدن *astadan.*

Rival, s. حریف *harif.*

River, s. نهر *nahar.* جو *jo.* رود *rúd.*

Road, s. راه *ráh.* طریق *tarík:* را *rah.* Road-map, راه نامہ *ráh námah.*

Roar, v. غریدن *gharídan.*

Roast, a. کباب *kabáb.* بریان *baryán.*

Rob, v. دزدیدن *dazdídan.* ربودن *rabúdan.*

Rock, s. سنگ *sang.* وقل *waql.*

Roof, s. بام *bám.* سمک *samak.* Thatched-roof, چپر *chapar.*

Root, s. اصل *aşl.* بن *bekh.* بن *ban.*

Rope, s. ریسمان *rismán.* ریعن *rasn.*

Rose, s. گل *gül.* The garden of roses, گلستان *gulistán.* Rose leaf, گلبرگ *gulbarg.*

Rough, a. شرس *sharas.* ظلیف *ghalzí.* غلظا *zaltf.*

Round, a. گرد *gard.* مدور *madúr.*

Rub, v. مالیدن *málídan.*

Rubbish, s. قمامت *kamámat.* خاشک *kháshák.*

Ruby, s. لعل *lāl.* بهرمان *bahrmán.*

Rude, a. بی ادب *be adab.* درشت *darasht.*

Ruined, a. مخرب *makhrúb.* ویران *wíráñ.*

Run, v. دویدن *doyidan.* روان شدن *rawán shudan.*

رفتن *raftan.*

Rust, s. رنجار *zanjár.*

S.

Sack, s. چوال *chawál.* جشیر *jashír.*

Sad, a. آزده *ázardah.* غمزده *għamzadah.* دلشکسته *dil shakastah.* تلح *tal-kħi.* مغموم *magħmūm.*

Saddle, s. سرج *sarj.* زین *zin.* To saddle, v. رین *zin bastan.* Saddle bags, s. توبرة *túbarah.*

Safe, a. امین *amín.* مختار *maħtaraz.* رسته *rastah.*

Safety, s. سلامت *salámat.*

Sake of (for the), prep. برای *ba rái.* از جهت *az jahat.* از روی *az rúi.*

Salary, s. رزق *razk.* قسط *kast.* طلب *ṭalb.*

Salt, s. نمک *nimak.*

Saltpetre, s. بورة *búrah*.

Salute, v. سلام کردن *salám kardan*.

Same, a. هم *ham*. همین *hamín*. At the same time, هم وقت *ham wakt*.

Sample, s. نمونه *namúnah*.

Sand, s. رمل *raml*. (pl. *armal*.)

Sandalwood, s. صندل *şandal*. چندن *čhandan*.

Satisfy, v. خوشدل کردن *khúshdil kardan*. راضی *rázi* خاطر آسودن *kháṭar ásúdan*.

Saturday, s. شنبه *shambah*.

Savage, a. تند دل *tand dil*. بی رحم *be rahm*. درشت *darasht*. تلخ مزاج *talkh mazáj*.

Save, v. (preserve) نجات کردن *náját kardan*. آزاد کردن *ázád kardan*.

Saving, a. (frugal) خانه‌دار *khánah dár*.

Saw, s. اره *arah*.

Say, v. گفتن *guftan*.

Scabbard, s. غلاف *ghaláf*. سیف دان *sayf dán*.

Scar, s. زخم‌شان *zakhm nashán*. ریش *resh*. داغ *dágh*.

Scarce, a. (not plentiful) کم *kam*. فراوان *ná faráwán*.

Scarcely, adv. (hardly) با دشواری *ba dashwári*.

پاشیدن پریشان کردن scatter, v. *pareshán kardan*.
 páshidan. برآنداختن *bar andákhtan*.

شامه شامه scent, s. (sense of smelling) *shámah*.
 (odour) بوی *búi*. بخور *bakhúr*:

علم علم science, s. *ilm*. The science of measuring,
 i.e., geometry, *ilm-i andázah*.

عقرب عقرب scorpion, s.: *âkrab*. (pl. *âkárab*.)

خراس کردن خراس scrape, v. *taráshidan*. تراشیدن
kharásh kardan.

دریا بحور sea, s. *daryá*. بحر *bahr*. (pl. *bahúr*.)

مهر نشان seal, s. *mahr*. نشان *nashán*.

استخبار کردن جستن search, v. *istakhbár kardan*.
jastan. طلبیدن

وقت قصل season, s. *faşal*. وقت *waqt*.

نهان پوشیده secret, a. *poshida:i*. نهان *náhan*. مخفی
makhfi.

دیدن نظر کردن see, v. *dídan*. دیدن *nażr kardan*:

دانه کشت seed, s. *kasht*. دانه *dánah*. حبت *habt*.

طلب کردن جستن seek, v. *talb kardan*. *jastan*:
 طلبیدن *talbidan*. جوییدن *joyídán*.

ستاندن گرفتن seize, v. *gariftan*. سтанدن *satándan*.

کم وقت seldom, adv. *kam waqt*.

خود خویش self, pron. *khúd*. خود *kh'esh*.

خود خواه *khúd pasand.* خود پسند *khúd kh'áh.*

Sell, v. فروش کردن *farokhtan.* *farosh kardan.*

Send, v. فرستادن *faristádan.*

Sentence, v. حکم کردن *hukm kardan.*

Sentry, s. نیاسبان *pásbán.* قراول *karáwal.*

Separate, v. تفصیل کردن *tafsíl kardan.* جدا کردن *jadá kardan.* فرق ساختن *fark' sákhtan.*

September, s. مهر *mahr.*

Seraglio, s. حرم *haram.* خلوتخانه *khilwat khánah.* زنانه *zanánah.*

Servant, s. نوکر *nawkar.* ملازم *malázam.* بندہ *bandah.* The servant's house, خانہ *bandah khánah.*

Service, s. خدمت *khidmat.* نوکری *nawkari.* بندگی *bândagi.*

Settlement, s. (of taxes, &c. of a district) جمع *jamā bandi.* بند و بست *band o bast.*

Seven, a. هفت *haft.* Seventeen, هفده *haftdah.* Seventy, a. هفتاد *haftád.*

Several, a. چند *chand.*

Severe, a. ترش *tarsh.* درشت *dařasht.* بی رحم *be rahm.* مهیب *mahayb.*

Sew, v. دوختن *dokhtan.*

Shadow, s. سایه *súyah.*

Shake, v. (to agitate) جنبانیدن *jambánidan.* جنبان *jambán kardan.*

Shape, s. شکل *shakl.* صورت *şúrat.*

Share, s. حصہ *hişah.* بھرہ *bahrah.*

Sharp, a. تیز *tez.*

Shave, v. تراشیدن *taráshidán.*

Shed, v. ریختن *rekhtan.* افشارندن *afshándan.* To shed blood, خون ریختن *khún rekhtan.*

Sheep, s. گوسفند *gosfand.* میش *mesh.* A flock of sheep, رمه گوسفند *ramah-i gosfand.*

Shepherd, s. گله بان *chobán.* چوبان *galah bán.*

Shield, s. سپر *sípar.*

Shine, v. پرتو آنداختن *tábidan.* تابیدن *partaw* تافتن *andákhtan.* روشن شدن *roshan shudan.* شدن *táflan.*

Ship, s. جهاز *jaház.* کشتی *kishtí.*

Shoe, s. نعل *nál.* پا پعش *pá posh.*

Shop, s. دکان *dakán.* کارگاه *kárgáh.*

Shore, s. کنار *kanár.* کران *karán.*

Short, a. قصیر *khúrd.* قلیل *kalil.* خورد *kaşır.*

Shoulder, s. دوش *dosh.*

Show, v. نمودن *namúdan.*

Shut, v. بسته کردن *bastah kardan.*

Sickness, s. بیماری *bimári.* مرض *marz.*

Side, s. جانب *jánab.* جهت *jahat.* طرف *taraf.*
سو *sú.* On every side, *az har sú.*

Sieve, s. غربال *gharbál.* پیکن *paykdn.*

Sigh, s. آه *áh.* دریغ *daregh.* A sorrowful sigh,
آه *áh-i dard álud.*

Sight, s. (sense of seeing) بصیرت *bašírat.* An
eye without sight, بصر بی بصیرت *baṣr be
bašírat.*

Signal, s. اشارت *ashárat.* غمز *ghamaz.*

Signature, s. دستخط *dastkhát.*

Silent, a. خاموش *khámosh.*

Silk, s. ابریشم *abreshím.* حریر *harír.*

Silver, s. سیم *sím.*

Since, prep. از *az.* پس از *pas az.* بعد از *bād az.*

Sincere, a. صادق *shádak.* دلصافی *dilsháfi.*

Sing, v. سرودن *sarúdan.* نوا گفتن *nawá guftan.*
خواندن *kh'andan.* Sing, oh ! pleasant
singer, مطرب *muṭrab-i khúsh*
خوش نوا بگو *nawá bago.*

Sink, v. غرق شدن *ghark shudan.*

Sister, s. خواهر *kh'áhar.* همسایه *hamshírah.*

Sit, v. نشین بودن *nashastan.* *nashín búdan.*

Six, a. شانزده *shash.* Sixteen, a. شانزده *shánzadah.*
Sixty, a: ششت *shasht.*

Size, s. اندام *andám.* پیموده *paymúdah.*

Skilful, a. واقف *wákaf.* استاد *astád.* قادر *kádar.*
کارساز *kársáz.*

Skill, s. وقوف *wakúf.* پیشہ *peshah.* اونستادی *awstádi.*

Skin, s. جلد *jald.*

Sky, s. آسمان *ásmán.*

Slander, s. غیبت *ghaybat.* افتراء *iftará.*

Slave, s. بندہ *bandah.* غلام *ghalám.*

Sleep, v. خواب یافتن *khaftan.* خواب *kh'áb yáftan.* نومیدن *númidan.*

Slender, a. نازک *názak.*

Slow, a. دیر رو *der raw.* آزمردہ *ázmardah.* آهستہ *áhistah.*

Small, a. اندک *andák.* خورد *khúrd.* کم *kam.*
کوچک *kochak.*

Smoke, s. دود *dúd.* دخان *dakhán.*

Smooth, a. مالیدہ *málidah.* نرم *narm.* ملایم *maláyam.*

Snake, s. مار *már.*

- So, adv. همچنان *hamchan.* چنان *chanán.* همچون *hamchanán.* چنان همچون *hamchún.* همان *hamán.*
- Soap, s. صابون *sábún.*
- Soft, a. ملایم *narm.* نرم *maláyam.*
- Soldier, s. سپاهی *sapáhi.*
- Solid, a. رسوخ *rasúkh.* استوار *astwár.*
- Solitary, a. تنها *tánhá.* منفرد *manfarad.* خلوت‌نشین *khilwat nashín.*
- Some, a. چند *ek.* یک *bâz.* بعض *kas.* کس *chand.* Sometimes *bár.* چند بار *chand bár.*
- Son, s. پسر *pisar.* زاده *zádah.* فرزند *farzand.*
- Song, s. نوا *nawá.* نغمت *naghmat.*
- Sorrow, s. رنج *ranj.* آزار *ázár.* غم *gham.* الام *alam.*
- Sort, s. (kind) نوع *nú.* جنس *jins.* گونه *gúnah.* (pl. انواع *anwá.*) Of what sort? چه گونه *chih gúnah.*
- Sound, s. صدا *şadá.* آواز *áwáz.*
- Sour, a. تیز *tez.*
- Source, s. سر *sar.* اصل *asl.*
- South, s. جنوب *janúb.*
- Sow, v. (in the ground) کشتن *kashtan.* کاشتن *káshtan.*
- Spade, s. کندو *kandú.*

Spark, s. شرار *sharár*. ستار *satár*.

Speak, v. سخن کردن *gufstan*. گفتن *sakhan* *kardan*. زبان کشادن *zabán kashádan*.

Spear, s. حربه *harbat*. (pl. *haráb*) برجه *barchah*. سنان *sanán*.

Spectacle, s. تماشا *tamáshá*. پروازه *parwázah*.

Spend, v. خرچ کردن *kharch kárdan*. بدل کردن *bazl kardan*.

Spider, s. عنکبوت *ānkabút*.

Spin, v. تافتن *táftan*. غزل کردن *ghazl kardan*. ریشت *reshtan*.

Splendid, a. عظیم *āzím*. جلیل *jalil*.

Split, v. شکافتن *shakáftan*. ترکیدن *tarkidan*.

Spoon, s. کفچه *kafchah*. چمچه *chamchah*.

Spread, v. گستردن *gastardan*.

Spring, s. (the season of the year) بهار *bahár*. ربيع *rabi*.

Spy, s. خبرگیر *khabar gir*. دیده *didah*.

Squadron, s. (of cavalry) رساله *raşálah*. Commander of a sqadron, رساله دار *raşálah dárá*. rasáladar.

Square, a. چار پاره *chár goshah*. چار کوشہ *párah*.

Squirrel, s. موش *músh*. موشك *múshak*.

Stain, v. آلدن *álúdan.*

Stand, v. استادن *astádan.*

Star, s. ستاره *satárah.* نجم *najam.*

Starving, a. مجیع گرسنه *maji.* *garsnah.*

Station, s. (place) مقام *maikám.* جاه *jáh.*

Steady, a. استوار برقرار *astwár.* *barkarár..*

Steal, v. دزدیدن *dazdídán.*

Steam, s. تف غبار *taf.* *ghabár..*

Steel, s. پولاد روهن *púlád.* *rohan:*

Steep, a. نشیبدار انقیاد *nashibdár.* *inkiad.*

Step, s. (in walking) قدم *kádam.* To go step by
step, قدم بقدم رفتن *kádam ba kádam raftan.*

Stern, a. شدید درشت *shadid.* *darasht.* ترش سخت *tarsh.* *sákht.* تلخ رو *talkh rú.*

Still, adv. بعد از آن *bád az án.* هنوز *hanúz.*

Sting, s. نیش ابرت *nesh.* *ibrat.* To sting, v.
نیش زدن *nesh zadan.*

Stirrup, s. رکاب *rakáb.* (pl. رکبت *rakbat.)*

Stone, s. سنگ *sang.*

Stop, v. (stay) ماندن *mándan.* استقرار کردن *astkarár kardan.*

Stop, v. (make to stay) کردن *astádah kardan.* سد کردن *sad kardán.*

Storm, s. توفان طوفان *túfán.*

قصه داستان *hakáyat*. *dástán*. Story, s. *kişah*.

Straight, a. راست *rást*. درست *darast*.

Stranger, s. بیگانه *gharib*. غریب *begánah*.

Stratagem, s. حیله *hilah*. رنگ *rang*.

Straw, s. کاه *káh*.

Strength, s. تاب *táb*. قوت *kuwat*. زور *zúr*. مُجَال *majál*.

Stretch, v. ممدود کردن *mamdúd kardan*. دراز *daráz* ساختن *sákhtan*. کسیدن *kashidan*.

Strew, v. افراشتن *afráshtan*. ریز کردن *rez kardan*. افشاردن *afshándan*.

Strike, v. چکاندن *zadan*. کوفتن *kúftan*. ضرب کردن *zarb kardan*.

String, s. رسن *rasan*. شراع *sharā*.

Stroke, v. سودن *súdan*. توأختن *tawákhtan*.

Strong, a. استوار *astwár*. پر زور *pur zúr*. بهادر *bahádar*.

Struggle, v. جد کردن *jad kardan*. سعی کردن *sâi kardan*. کوشیدن *koshidan*.

Stupid, a. بی فهم *be fahm*. خیره *khírah*.

Submissive, a. متواضع *matwázâ*. سرفو *car faro*.

Substitute, s. مقام *makám*. قائم *káim*. نشین *nashín*. جا نشین *já nashín*. عوض *âwaz*. نایب *náyab*.

عاقبت بخت *bakht*. دولت *dawlat*. صواب *ṣawáb*. اخلاق *akhláf*.

Successor, s. خالف *khálaf*. (pl. *akhláf*) خلف *khalf*. جا نشین *já nashín*.

Such, pron. چنان *chanán*. چنین *chanín*.

Such a person (any one; name unknown; Mr. —) فلان *falán*. The city of —, *falánábád*.

Sudden, a. ناگهانه *nágahánah*.

Suddenly, adv. ناگه *nágah*.

Suffer, v. رنج بردن *ranj bardan*. درد یافتن *dard yáftan*. درد خورشدن *dard khúr shudan*.

Sufficient, a. کفايت *kafáyat*. It is sufficient, گفايت است *kafáyat ast*.

Sugar, s. شکر *shakar*.

Suit, s. (at law) دعوا *dáwá*. مقدمه *dáway*. دعوی *dáwá*. makadánah.

Summary, s. مجمل *majmal*. خلاصه *khaláṣah*.

Summer, s. تابستان *tábiṣtán*.

Summit, s. سر *sar*. راس *rás*. اوج *aúj*.

Summons, s. دعوت *dáwat*.

Sun, s. آفتاب *áftáb*. خورشید *khúrshid*.

Superannuate, v. سالدار نمودن *sáldár namúdan*.

Superfluous, a. کثیر *kasír*. فضول *fazúl*.

Superintendant, s. سرکار *sarkár.* نظر *náza.*
گماشتہ *gamáshtah.*

Supper, s. عشا *išhá.*

Suppliant, a. نیاز کار *níáz kár.* نیاز *níáz*
آمیز *ámez.*

Support, v. برداشتن *bardan.* بردن *bar dáshtan.*

Surface, s. روی *rúi.* The surface of the earth,
زمین *rúi-zamín.*

Surprise, v. حیرت *hayrat angekhtan.* انگیختن

Surrender, v. تسليم شدن *taslím shudan.* To
surrender unconditionally, بی عهد تسليم *be āhd taslím shudan.*

Surround, v.. گردانیدن *gardánidan.* شامل شدن *shámal shudan.*

Suspicion, s. گمان *gamán.* وهم *wahm.* شک
shak.

Swear, v. حلف کردن *half kardan.* سوگند خوردن
sawgand khúrdan.

Sweet, a. شیرین *shírin.* خوش *khúsh.*

Swift, a. شتابکار *shatáb.* شتاب *shatábkár.* Swift
as a stag, آهو شتاب *áhu shatáb.*

Swim, v. شنا کردن *shaná kardan.*

Sword, s. شمشیر *shamshír.* تیغ *tegh.*

T.

Table, s. تخته *takhtah*. خوان *kh'án*.

Tail, s. دنبه *dambah*. دم *dam*.

Take, v. گرفتن *gariftan*. گیرشدن *gir shudan*.
 ستاندن *satándan*. Heart-taking, *dil satán*.

Tall, a. مديد *baland*. طول *túl*. *mádíd*.

Tank, s. آبدان *ábdán*.

Taste, v. یافتن *lažat*. لذت *yáftan*. چشیدن *chashidán*.

Tasteless, a. بی لذت *be lažat*.

Tax, s. خراج *kharáj*. نرخ *nirakh*. باج *báj*. Tax on property, مال *kharáj-i mál*.

Teach, v. آموختن *ámokhtan*. دانش دادن *dánish dádan*.

Tear, s. سرشك *sarashk*. آب چشم *áb-i chashm*. خوناب اشک *ashk*. آب *áb*. Tears of blood, i.e., to be in great grief, جوي خوئاب ریختن *joi-khúnáb rekhtan*.

شکافتن Tear, v. خراش کردن *kharásh kardan*. خراشیدن *shakástan*. دریدن *darídan*. خراشیدن *kharáshídán*.

سخن کردن Tell, v. خبر دادن *khabar dádan*. بیان کردن *sakhan kurdan*. bayán kardan.

خوی طبیعت Temper, s. مزاج *mazáj*. *abiāt*. خوش خوی *khúsh khúi*. Bad temper, *bad khúi*. Quick-tempered, i.e., passionate, تیز مزاج *tez mazáj*. تبز *tez tabiāt*. طبیعت

پرهیزگار Temperate, a. پارسا *pársá*. *parhez gár*.

مسجد Temple, s. عبادتگاه *masjad*. *âbádatgáh*.

ابتلا Temptation, s. *ibtalá*.

دah Ten, a. *dah*.

مال گذار Tenant, s. زمیندار *zamindár*. *mál gázár*.

نازک Tender, a. ملایم *maláyam*. *nážuk*. تر *tar*.

خیام Tent, s. خیمه *khímah*. (pl. *khiám*). چادر *chádar*. To pitch the tents, i.e., ~~to~~ encamp, ضرب خیام *zárbi* *khiám kárdan*.

هایل Terrible, a. دلگیر *tarsnák*. ترسناک *dilgír*. *háyal*.

بهتر از این Than, conj. از *az*. Better than this, *bihtar az in*.

شکر کردن *shakar dádan.* شکر دادن *shakar kardan.*

Thankful, a. راضی *rázi.* شکرگذار *shakar gazár.*

Then, adv. آن وقت *án wakt.*

There, adv. آنجا *ánjá.* بانجا *bá ánjá.*

Therefore, adv. برای آن سبب *az in sabab.* از این سبب *baráti án.* پس *pas.*

Thick, a. گند *gandah.* هنگفت *hanguft..*

Thief, s. دزد *dazd.*

Thin, a. رقیق *rakík.* باریک *bárík.*

Thing, s. چیز *chíz.*

Think, v. اندیشه کردن *andeshah kardan.* پنداشتن *pandáshtan.*

Thirst, s. تشنگی *tashnagi.* عطش *âtash.*

Thirsty, a. تشنگ *tashnág.* مستعطف *matâtash.*

Thirteen, a. سیزده *sez dah.*

Thirty, a. سی *say.*

Thorn, s. خار *khár.* The thorn of sorrow, خار محنت *khár-i mihnat..*

Thoughtless; a. بی بصر غافل *gháfal.* be baṣr.

Thousand, a. هزار *hazár.*

Thread, s. رشته *rishtah.* تار *tár.*

Threaten, v. تهدید کردن *tahdíd kardan.* مخوف کردن *makhúf kardan.*

Three, a. سه *sah*. Thrice, سه بار *sah bár*. For three days, روز سه *sah roz*.

Throat, s. گلو *galú*.

Throne, s. مسند *masnad*. تخت *takht*. اورنگ اورنگزیب *awrang*. The Emperor Awrangzeb—the ornament of a throne, اورنگزیب *awrangzeb*.

Through (to go), v. گذشتن *gažash̄tan*. گذار کردن *yazár kardan*.

Throw, v. افگشدن *andákhtan*. انداختن *afgandan*.

Thumb, s. انگشتہ *angashtah*. نر *angasht-i nar*.

Thunder, s. رعد *rād*.

Thursday, s. هرمزد *harmazd*.

Thus, adv. چنین *chanin*. همچنان *hamchanán*. چو *cho*.

Tiger, s. پلنک *palank*. شیر *shir*.

Tight, a. سخت *sakht*. کشیده *kashidah*. چست *chast*.

Time, s. زمان *zamán*. وقت *wakt*. روزگار *rozgár*.

Tin, s. رصاص *rašás*. قلعی *kalātī*. Tīnman, قلعیگر *kalātīgar*.

To, prep. ب *ba*. تا *tá*.

Tobacco, s. دوخان *dúkhán*. Tobacco-pipe, s. قلیون *kalíún*.

Toddy, s. (a spirit extracted from the تار *tár*, or palm-tree) تاري *tári*.

Together, adv. باهم *báham*. بهم *baham*. هم *ham*. فاهم *fáham*.

Tomb, s. مزار گورستان *mázrá*.

Tongue, s. زبان *zabán*. لسان *lasán*.

Tooth, s. دندان *dandán*. ناب *náb*.

Torch, s. مشعل *mashál*. Torch-bearer; مشعلدار *mashálchí*. مشعلچي *mashálchi*.

Torment, v. آزار دادن *ázár dádan*. رنج آوردن *ranj áwardan*.

Torrent, s. سيل *sayl*.

Tortoise, s. سنگ پشت *sang pasht*.

Torture, v. شکنجه دادن *shakanjah dádan*.

Touch, v. پيوسته کردن *paywastah kardan*. لمس کردن *lams kardan*.

Towards, prep., بجانب *bq jáníb*. سوي *sút*. بطرف *ba taraf*.

Towel, s. دستار *dastár*.

Tower, s. منارة *manárah*. برج *barj*. (pl. بروج *barúj*).

Town, s. شهر *shahr*.

- اوستادگی اوستادی *awstádi*.
 اوستادگی پیشہ *peshah*. The trade of a
 carpenter, اوستادی نجام *awstádi-najám*.
- Tradesman, s. بازارگان *bázárgán*. تاجر *tájar*.
- Traitor, s. غدار *ghadár*. خاین *kháyan*.
- Translate, v. ترجمه کردن *tarjamah kardan*.
- Trap, s. ھام *dám*. کمند *kamanid*.
- Travel, v. سفر کردن *safar kardan*. راه بردن *ráh bardan*.
- Traveller, s. مسافر *masáfar*. راهگذار *ráhgazár*.
- Treasury, s. خزانہ *khazínah*. خزانہ *khazánah*.
- Treaty, s. عهد *āhd*. شرط *shart*. صلح *şalaḥ*.
- Tree, s. درخت *darakht*.
- Tremble, v. لرزیدن *larzídan*.
- Trench, s. کندک *kandak*.
- Tribe, s. قوم *kúm*. قبیله *kabilah*.
- Troop, s. فوج *fawj*. جمع *jamā*. A corporal
 "in charge of a troop" *jamādár*.
- True, a. صادق *ḥák*. راست *rást*. حق *şádak*.
- Trust, v. اعتقاد بردن *ātakád bardan*.
- Trustworthy, a. وفادار *wafádár*.
- Truth, s. حقیقت *ḥakíkat*.
- Tuesday, s. شنبه سه *sah shambah*.
- Tulip, s. لالہ *lálah*.

آشوب آنگامه هنگامه *hangámah*. فتنه *fitnah*.
ashúb:

Turband, s. دوبلند *dúlband*.

Turn, v. گردان شدن *gardán shudan*. گردیدن *gardidán*. To make to turn, v. گردانیدن *gardánidán*. دور کردن *dawr kardan*.

Twelve, a. دوازده *dawázdah*.

Twenty, a. بیست *bist*. بیست *bist*.

Twilight, s. شفق *shafak*.

Two, a. دو *do*.

Tyrant, s. ظالم *zálam*. ستمکار *sitamkár*.

U.

[N.B.—Negative adjectives that are formed in English by prefixing “un” to the positive adjective, (as from “able” is formed “unable,”) may be formed in Persian according to the rule mentioned at N.B. letter I. Thus “able,” توان *tawán*, from which “unable,” نا توان *ná tawán*, or “ability” (power) قوت *kuwat*, from which “inability,” بی قوت *be kuwat*, or بلا *balá kuwat*: All such are of course omitted in a work of this kind, where one of the principal objects is conciseness.]

Ugly, a. سُتْرَةٌ روی *satezah rút.* زشت *zisht.*
بِد صورت *bad šúrat.*

Umbrella, s. چتر *chatar.*

Unanimous, a. همدل *hamdil.* يکجہت *ek jahat.*

Under, prep., and adv. زیر *zír.* فرو *faro.* To
trample under foot, زیر پای زدن *zír pái zadan.* فرو رفتن *faro raftan.* •

Understand, v. شناختن *shanákhtan.* دریافتن *driyáftan.* پنداره کردن *shanáftan.* *pandárah kardan.*

Uneasy, a. پر آزار *maztarab.* مخطرب *pur ázár.*

Unfortunate, a. بی دولت *bad bakht.* بی درد *dard khúr.*

Unjust, a. بی عدل *be ādl.* نا حق *ná ḥak.*

Unless, conj. بغير *baghayr.* مگر *magar.*

Until, adv. تا *tá.* فاید *fáyad:*

Up, adv. بالا *bálá.* فراز *faráz* (for افزار *afráz.*) To
ascend, بالا رفتن *bálá raftan.*

Urge, v. اضطرار کردن *iztarár kardan.*

Use, v. کارسازی کردن *kársázi kardan.* بکار آوردن *ba kár áwardan.*

Useful, a. نافع *náfā.* شایسته *sháyastéh.*

Useless, a. بی ساز *be sáz.* باطل *bátal.*

Usual, a. معمول *mámmúl.*

V.

Vacation, s. فراغت *farághat*.

Valley, s. واد *wád*. غور *ghúr*.

Valuable, a. بہا گران *garán bahá*. ارجمند *arjmand*.

Value, s. قدر *kadr*. بہا *bahá*.

Vanish, v. غایب شدن *gháyab shudan*. زایل شدن *záíl shudan*.

Various, a. گونا گون *gúná gún*. هر جنس *har jíns*.

Vast, a. بی اندازه *be andázah*. کبیر *kabír*.

Veil, s. پردہ *pardah*. سرپوش *sar posh*. چادر *chádar*.

Vein, s. رک *rak*.

Velvet, s. قطیفہ *katífah*.

Venerable, a. عزیز *âziz*. مرجب *marajab*. کریم *karím*.

Verandah, s. کاشانہ *káshánah*. شہنشیں *shah-nashín*.

Verbatim, adv. بحرف *haraf ba haraf*.

Verse, s. نظم *názm*. بیت *bayt*.

Very, adv. بغایت *bagháyat*.

غلب غلبه فیروز firoz. مظفر mazafar. پرویز parwez. منصور mansúr. ghálb.

غصب غلبه فوز fawz. ظفر záfar. ghálb.

عینی yānt. Videlicet, conj.

نیدار bedár. Vigilant, a.

حقرير hakir. حقرير khúr. Vile, a.

موضع mawzid. Villager (lit. دهقان dahkán. from "lord" .
lord of a village; دهقان dahkán. from "lord" .
خان khán, and "village," خان dah.)

سرکه sarkah. Vinegar, s.

باغ bágh. باستان bághistán. A
گور انگور angúr. vine, s. درخت darakht-i

ستم sitam. زور zúr. ظلم salm. جفا jafá. Violence, s.

بتوں batúl. بخترا ukhtar. Virgin, s.

صلاح saláh. فضیلت fazílat. هنر hanar. Virtue, s.

خوش khúsh. پر هنر pur hanar. Virtuous, a.

منظور manzúr. ظاهر záhar. Visible, a.

ملاقات malákát. زیارت zíárat. Visit, s.

صدا sadá. آواز áwáz. Voice, s.

To fire a volley, باران bárán. (lit. rain) Volley, s.
انداختن andákhtan. باران bárán.

جلد jald. Volume, s.

Volunteer, s. طرفدارِ مرادی lawnad. لوند *tarafdar-i marádi.*

Vulgar, a. عموم ámún.

Vulture, s. نسر nasar.

W.

Wages, s. طلب *talb.*

Waist, s. میان *míán.* کمر *kamar.* Waist-band, کمر بند *kamarband.*

Wall, s. دیوار *diwár.*

Wander, v. گشت کردن *gasht kardan.* و گذار کردن *gasht o gazár kardan.*

War, s. جنگ *makájalat.* مقاتلت *jang.*

Warm, a. گرم *garm.* Warm-hearted, گرمدل *garndil.*

Warrant, s. پروانہ *parwánah.*

Wash, v. غسل کردن *ghasl kardan.* شستن *shastan.*

Waste, v. (become prodigal) مسرف شدن *masraf shudan.*

Watch-house, s. چوکی *choki.*

Watchman, s. چوکی دار پاسبان *chokidár.* *pásbán.*

Water, s. آب *áb.* ما *má.* Rose water, گلاب *guláb:*

Water-carrier, s. ساتی *sákti*. آبکش *ábkash*.

Wax, s. موم *múm*.

Weak, a. عاجز *ájaz*. زبون *zabún*. نا توان *ná* *tawán*. کم زور *kam zúr*.

Wealth, s. مثال *mál*. دولت *dawlat*. غنیمت *ghaṣimat*.

Weary, a. مارده *mándah*. آزرده *ázardah*.

Weave, v.. بافتن *báftan*.

Wedge, s. فانه *fánah*. میخ *mekh*.

Wednesday, s. چار شنبه *chár shambah*.

Weed, s. خس *khas*.

Week, s. هفته *haftah*.

Weep, v. آب چشم کردن *áb-i chashm kardan*: اشک *ashk* ریختن *rekhtan*.

Weight, s. وزن *wazn*.

Welcome, interj. خوش آمدی *khúsh ámadí*: مبارک *mabárak*.

Well, s. چاه *cháh*. Bricked well, حاه بخته *chah-i pakhtah*.

West, s. مغرب *maghrab*. خاور *kháwer*.

What, pron. چه *chih*. What use? فایدہ *chih fáidah*.

Wheel, s. چرخ *charkh*. گردون *gardún*.

When, adv. چون *chún.*

Whence, adv. از کجا *az kajá.*

Where, adv. کجا *kajá.*

Which, pron. چه *chih.* کدام *kadám.*

Whilst, adv. وقتی *waktí.* اثنا *aṣná.*

Whisper, v. زیر لب گفتن *zir lab guftan.* آهسته
گفتن *áhistak guftan.*

White, a. سفید *safed.*

Who, pron. ک *kih.*

Whole, s. جملہ *jamlah.* جمع *jamā.* کمل *kamal.*
Upon the whole, فی الجملہ *fi 'ljamlah.*

Why, adv. چرا *chira.* چه سبب *chih sabab.* بچھے
bachih. چه واسطہ *chihwáṣṭah.*

Wicked, a. بد *bad.* شریر *sharír.* شر *shar.*

Wide, a. کشادہ *kashádah.* عریض *ārez:*

Widow, s. بیوہ *bewah.*

Wife, s. زن عورت *zán.* To take a wife, i.e.
to marry, زن کردن *zán kardan:*

Willing, a. خواه *kháh.* خوش *khúsh.*

Willingly, adv. ارادتانہ *arádatánah.*

Willow, s. بید *bed.*

Wind, s. باد *bád.* هوا *hawá.*

Window, s. پنجرہ *panjárah.* روشن *roshán.*

Wine, s. شراب *sharáb.* می *may.*

Wing, s. پر *par.* بال *bál.*

Winter, s. زمستان *zamistán.* سرما *sarmá.*

Wisdom, s. فهم *fahm.* هوش *hosh.* خرد *khirad.*

Wise, a. عاقل *ākal.* خردمند *khiradmand.* دانا *dáná.* هوشیار *hoshyár.*

Wish, s. مراد *marád.* ارادت *arádat.* خواست *kh'ást.* ارادت *arádat.*

Wish, v. حواستن *kh'ástan.* ارادت کردن *arádat kardan.*

With, prep. ب *ba.* با *bá.*

Withered, a. افسرد *afsardah.*

Without, prep. بی *be.* بلا *balá.*

Witness, s. گوا *gawá.* شاهد *sháhad.* (pl. شهد *shahd.)*

Wolf, s. گرگ *garg.* قلاب *kaláb.*

Woman, s. زن *zan.* عورت *āwrat.*

Wood, s. (timber) چوب *chob.* هیزم *hexam.* خشب *khashb.*

Wool, s. پشم *pashm.*

Word, s. سخن *sakhan.* کلام *kalám.*

World, s. عالم *ālam.* جهان *jahán.* دنیا *danyá.* سپهر *sipahr.* The world does not remain to any one, جهان نماند بکش *jahán namána ba kas.*

- Worm, s. کرم *karm.* دود *dúul.*
 Wound, s. رخم *zakhm.* حراحت *jaráhat.* حسکی *hastagi.* ریش *resh.*
 Wreath, s. گل *taj-i gul.*
 Wrinkle, s. چن *chin.* سکن *shakan.*
 Write, v. بوسن *nawishtan.* کردن *katb kardan.*
 Writer, s. کاتب *kátab.* مسشي *manshi.*
 Wrong, a. نا صواب *ná sawáb.* نا حق *ná hak.*
 ما مناسب *ná manásab.*

Y.

- Year, s. سال *sál.* صد سال *sád sál.*
 Yellow, a. زرد *zard.*
 Yes, interj. آري *ári.* بلي *bali.*
 Yesterday, s. دیروز *deroz.* روز گذشته *roz-i gázashtáh.*
 Yield, v. تسليم *taslim kardan.* گرفتن *kárm gariftan.*
 You, pron. شما *shamá.*
 Young, a. جوان *javán.* تر *tar.*

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN, HERTFORD.

